DE ONTWIKKELING VAN DE NIEUWBOUW-KWALITEIT VAN WONINGEN 1977-1981; analyse op basis van de Kwalitatieve Woningdokumentatie

Working paper 10
Februari 1984

ir. P. Groetelaers

Delftse Universitaire Pers
Mijnbouwplein 11
2628 RT Delft
tel. (015) 783254

ISBN 90 6275 210 1

INHOUD PAG

Deze publikatie verschijnt in een reeks van "working papers", geproduceerd in het kader van een omvangrijk onderzoeksprojekt "Woonlasten en Woonlastenbeleid". Dit projekt wordt uitgevoerd door een onderzoeksgroep van de Afdeling der Bouwkunde, Technische Hogeschool, Delft, bestaande uit C.A. Adriaansens, H. van Fulpen, P. Groetelaers, F. Neuerburg, H. Priemus, J. van der Schaar en H. Westra.
Bij het onderzoek is een begeleidingscommissie van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer betrokken. Met het oog op een aantal internationale dimensies van het onderzoek wordt nauw samengewerkt met de International Federation for Housing and Planning.
Voor de inhoud van de papers is uitsluitend de onderzoeksgroep verantwoordelijk. Het totale onderzoeksprojekt, gestart in 1983, zal enkele jaren in beslag nemen, en wordt afgerond met één of meer definitieve rapporten. Mede gezien het voorlopige karakter van dit "working paper" is kommentaar van harte welkom. Daartoe kan van de achter ingevoegde antwoordkaart gebruik worden gemaakt.
Extra exemplaren van dit paper kunnen worden besteld bij de Delftse Universitaire Pers, Mijnbouwplein 11, 2628 RT Delft.

1.GESCHIEDENIS VAN DE KWD

De Kwalitatieve Woningdokumentatie (KWD) dateert van het jaar 1949, toen door de toenmalige Centrale Directie van de Wederopbouw en de Volkshuisvesting gestart werd met de "Qualitatieve Woningstatistiek".
De reden waarom deze statistiek werd opgezet bij het Ministerie en niet bij het CBS was dat het basismateriaal, bestekken en tekeningen, nodig voor het verzamelen van de data, reeds voorhanden waren bij de Centrale Directie in verband met subsidiëring en gunning.
Weliswaar had het CBS al vanaf 1909 een woningstatistiek, maar de gegevens die hierin werden verzameld, waren te beperkt om voldoende inzicht te geven in de verschillende kwaliteitsaspekten van nieuwbouw van woningen. Bruggeman (1981) geeft in een overzicht dat hij maakte bij het 30-jarige bestaan van de KWD aan, hoe deze statistiek is opgezet en in de loop der jaren is uitgebouwd.
Aan zijn publikatie ontlenen wij het volgende overzicht van de wijze waarop de verwerking van de KWD-gegevens tot en met 1977 heeft plaatsgevonden.

Woningwetbouw

1948 - 1976	integraal
1977	steekproefbasis 1:10

Premiebouw

1954 - 1956	integraal
1957 - 1976	basisgegevens integraal, overige gegevens steekproefbasis 1:10
1977	steekproefbasis 1:10

Ongesubsidieerde bouw

1962 - 1977	steekproefbasis 1:10

De opnameformulieren (de formulieren waarop de benodigde gegevens werden genoteerd uit de dossiers van de gegunde komplexen) werden in de loop van de door Bruggeman beschreven 30 jaar twaalf maal aangepast.
Met ingang van het dokumentatiejaar 1977 is de KWD geheel herzien. Zowel de opzet als de verwerking kregen een heel andere vorm.

De **vragenlijst** is geheel veranderd. Getracht is een dusdanige vorm te krijgen dat de gegevens gegroepeerd gedokumenteerd worden. Deze groepen zijn: dossier-gegevens, komplex-gegevens, algemene woningkenmerken, woninguitrusting, woning-oppervlakten en inhouden, berging/garage-gegevens en de financiële aspekten van de woning.

De verwerking vindt niet meer rechtstreeks op de vragenlijst plaats, maar op een ponsslip, waarbij de vragenlijst als moederformulier wordt gebruikt. De integrale verwerking, die bij de directies in de provincie werd uitgevoerd, komt te vervallen en de gehele KWD geschiedt, over alle sektoren van de woningbouw, sindsdien op steekproefbasis 1:10 uit alle gegunde woningen.
Met ingang van dokumentatiejaar 1978 is men zelfs op een steekproefbasis 1:25 overgeschakeld. Oorzaken hiervan waren organisatorische problemen, reorganisaties en personeelsstops binnen het Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.

Naast de Kwalitatieve Woningdokumentatie (KWD) bestaat er sedert 1969 ook een Kwantitatieve Materiaaldokumentatie (KMD).
De materiaaldokumentatie geeft een beeld van de voornaamste, in de nieuwbouw van woningen verbruikte materialen, naar soort en hoeveelheid. Voor deze dokumentatie wordt hetzelfde grondmateriaal (bestekken en tekeningen) gebruikt als voor de KWD.
De steekproeffraktie van de KMD was tot en met 1977 1:10 uit de KWD-steekproef en vanaf 1978 1:4 uit die steekproef. Dus in feite is dit thans een steekproef van 1:100 uit alle drie de sektoren van de nieuwbouw van woningen (woningwet-, partikulier gesubsidieerde- en ongesubsidieerde bouw).
Vanaf dat jaar is de KMD ook geautomatiseerd en gekoppeld aan de KWD. Het is dus mogelijk om kwantitatieve materiaalgegevens te vergelijken met kwalitatieve aspekten van woningen.

2. PROBLEMEN

De KWD is sinds 1977 geautomatiseerd.
De gegevens van de KWD worden in 89 variabelen per woning opgeslagen op tapes (Zie bijlage 2: kodeboek). Bij de uitdraai van de gegevens hanteert het Ministerie een standaard-indeling in "woningwet", "partikulier gesubsidieerd" en "ongesubsidieerd".
Onder "woningwet" verstaat de KWD: woningwethuurwoningen plus woningen gebouwd in de beschutte sfeer en premie-A-koopwoningen.
Onder "partikulier gesubsidieerd" wordt verstaan: premie-B-koopwoningen plus alle premiehuurwoningen.
De ongesubsidieerde sektor is tot en met 1980 uitgesplitst in koop en huur; na 1980 zijn alle ongesubsidieerde woningen geregistreerd als **koop**woningen, omdat men niet kon achterhalen of men met koop- dan wel huurwoningen te doen had.

De koppen van de tabellen die het Ministerie verstrekt, bestaan derhalve uit:
- Woningwet koop (= Beschutte sfeer + Premie-A-koop);
- Woningwet huur;
- Totaal woningwet;
- Partikulier gesubsidieerd koop (= Premie-B-koop);
- Partikulier gesubsidieerd huur (= Premie-huur);
- Totaal partikulier gesubsidieerd;
- Ongesubsidieerd koop;
- Ongesubsidieerd huur (na 1980 niet meer gebruikt);
- Totaal ongesubsidieerd.

In de CBS-publikaties zijn hoofdzakelijk de totaalkolommen overgenomen

De door MVROM gehanteerde wijze van samenvoegen volgens deze totaalkolommen (die in andere CBS-statistieken niet voorkomt) is onjuist. De premie-A-koopwoningen (en dat deel van de beschutte eigen woningen, dat partikulier is gefinancierd) horen thuis in de kolom "partikulier gesubsidieerd".
Nu een andere indeling wordt toegepast en het aantal premie-A-koopwoningen niet onaanzienlijk is, wekken de huidige cijfers een onjuiste indruk. Een herschikking van het materiaal is onvermijdelijk waarbij de premie-A-koopwoningen bij de partikulier gesubsidieerde woningen worden gerekend. Voorts zou ernstig moeten worden overwogen om partikuliere gesubsidieerde huur- en eigen woningen te onderscheiden.

Om aan te tonen hoe groot de verschillen zijn hebben wij, nadat we de bestanden 1977 t/m 1981 overgebracht hadden naar het Rekencentrum van de TH-Delft, in eerste instantie dezelfde gegevens uitgedraaid als zijn gepubliceerd in de tabellen in de Maandstatistiek bouwnijverheid (CBS).
Behalve de samenvoeging van beschutte sfeer- en premie-A-woningen in de uitvoer in de rubriek "woningwet-koop" (var. 007), heeft men in var. 008 (waar sprake is van bijzondere subsidieregelingen) onder de kode voor beschutte sfeer ook de premie-A-woningen opgenomen. Met andere woorden: Het is niet meer mogelijk om terug te vinden hoeveel woningen precies in de beschutte sfeer en hoeveel in de premie-A-sektor zijn gegund. Alleen het totaalcijfer is bekend. In onze verdere tabellen noemen wij datgene wat onder "woningwet-koop" geregistreerd is premie-A-woningen, omdat het aantal koopwoningen gerealiseerd in de beschutte sfeer klein is geweest.

Bij de verwerking van de gegevens ontdekten we behalve de hierboven genoemd fout in rubricering ook nog dat in de MVROM-versie onder "galerijbouw" verstaan wordt:
- 1. galerijbouw met open galerij;
- 2. galerijbouw met gesloten galerij;
- 3. corridor;
- 4. gekombineerde galerij- en corridorbouw.

Naar onze mening is corridorbouw wezenlijk anders dan galerijbouw. Wij verstaan in onze tabellen onder galerijbouw alleen open en gesloten galerijen en gekombineerde galerij-corridorbouw.

Verder vergt wat in de MVROM-versie wordt verstaan onder "overige vertrekken" nog een toelichting.
In onze versie hebben wij de variabelen 053 t/m 066 verwerkt. In onze tabel 4F blijken de gegevens van de ongesubsidieerde en de totaaltellingen niet te kloppen met de MVROM-versie, terwijl deze bij alle andere tabellen wel gelijk zijn (de verschillen horen immers alleen voor te komen tussen premie- en woningwetwoningen).
De verklaring voor dat verschil is gelegen in het feit dat bij de berekening van de gemiddelde oppervlakte van de overige vertrekken in het MVROM-programma een woning met 0 slaapkamers als oppervlakte 0 is meegerekend. Een woning met 0 slaapkamers heeft géén 'overige vertrekken' en is in de THD rekenwijze derhalve niet meegeteld.

Op verschillende plaatsen binnen het ministerie worden gegevens (kengetallen) uit de dossiers gehaald. Hierbij spelen persoonlijke interpretaties vaak een grote rol met als gevolg dat er verschillende cijfers bestaan bij de diverse afdelingen over dezelfde facetten. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de verblijfseenhedentelling.
De telling bij de KWD komt niet altijd overeen met die van de financiële afdelingen. Zo worden in de KWD hobbyruimten en kamers op zolder die ook als slaapkamer aan te merken zijn, meegeteld bij de VE-telling, terwijl andere diensten hiervoor geen VE's tellen. Omgekeerd komt het voor dat

door de financiële afdelingen aan (kleine) woningen die net niet voldoen aan de V & W een fiktief aantal VE's wordt toegekend (1) om toch een subsidie- en huurberekening mogelijk te maken.
Wat de omvang en het effekt precies is van deze interpretatieverschillen is niet na te gaan.

Nadat dezelfde variabelen, als gepubliceerd in de tabellen in de Maandstatistiek bouwnijverheid, waren uitgedraaid volgens de genoemde herschikking van gegevens, zijn nog een aantal variabelen met betrekking tot algemene woningkenmerken, woninguitrusting en oppervlakten in tabellen gezet.

In het volgende hoofdstuk wordt eerst een toelichting gegeven bij de herziening van de door het CBS gepubliceerde tabellen van de KWD. In hoofdstuk 4 en 5 volgt een beschrijving van de ontwikkeling van de woningkwaliteit en de woningkapaciteit van nieuwbouw in de periode 1977-1981.

(1) Zie bijvoorbeeld: RIW-Instituut voor volkshuisvestingsonderzoek, 1980, **Wooneenheden, woonkwaliteit en woonlasten,** Den Haag (Staatsuitgeverij).

3. DE VERSCHILLEN TUSSEN THD- EN MVROM-CIJFERS (1)

In tabel 1 en afbeelding 1 wordt zichtbaar gemaakt wat het effekt is van het uitsplitsen van woningwetwoningen en premie-A-woningen. Omdat de produktie van de premie-A-woningen in de loop der tijd is toegenomen, zijn de verschillen tussen de gekombineerde tabellen en de gesplitste tabellen ook steeds groter. In 1981 werden ongeveer evenveel woningwet- als premiewoningen in de KWD opgenomen volgens onze cijfers. Volgens MVROM zou in 1981 het aantal woningwetwoningen bijna drie maal zo groot zijn als het aantal premiewoningen.

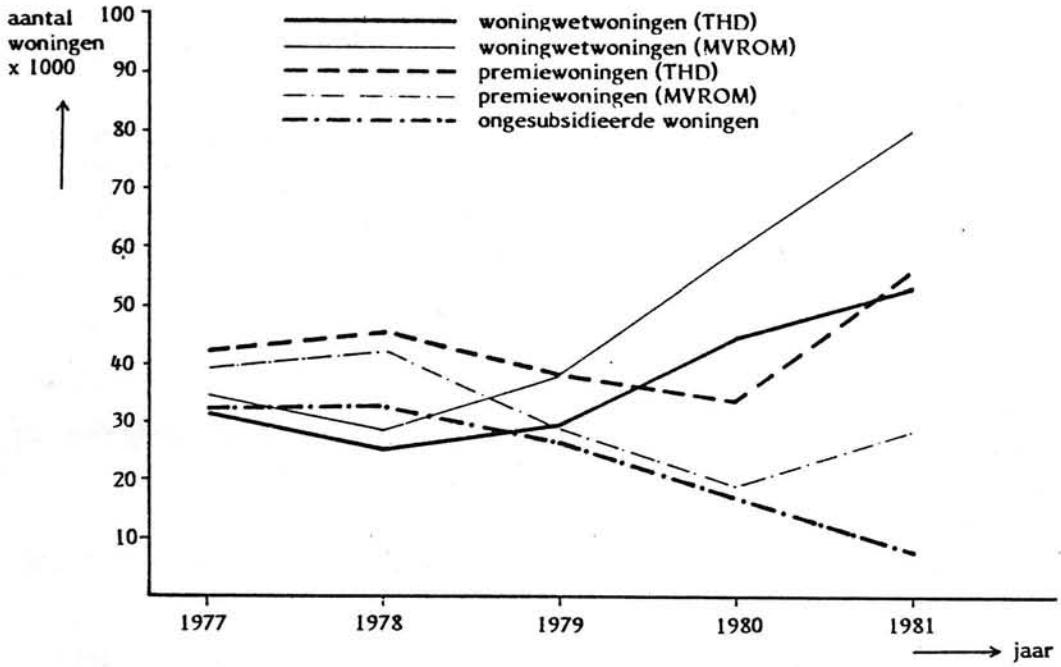

Afb. 1: Aantallen gegunde woningen 1977-1981 volgens THD en volgens MVROM

(1) De KWD is niet gebaseerd op een integrale waarneming. Verschillen tussen de THD- en MVROM-cijfers zouden kunnen samenhangen met onnauwkeurigheden ten gevolge van het werken met steekproeven. Men bedenke dat de THD- en MVROM-cijfers zijn gebaseerd op precies de zelfde steekproef, waarop verschillende rubriceringen zijn toegepast. Evenmin als in de eerder gepubliceerde KWD-gegevens wordt nu in het nuvolgende specifiek aandacht besteed aan de onnauwkeurigheidsmarges samenhangend met het werken met steekproeven. De uitspraken over de verschillen tussen THD- en MVROM-cijfers zijn daardoor wat stelliger geformuleerd dan strikt genomen verantwoord is.

Tabel 2 en afbeelding 2 laten zien dat het aandeel eengezinshuizen van het totaal aantal goedgekeurde woningen volgens onze berekening voor woningwetwoningen lager en voor premiewoningen hoger uitvalt dan bij de MVROM-rekenwijze. Dit betekent dus dat bij de premie-A-woningen naar verhouding meer eengezinshuizen voorkomen dan in de woningwetsektor. Volgens de juiste uitsplitsing komt er sinds 1978 in de woningwetsektor in zekere zin een nieuwe etagebouwgolf opzetten. Volgens de Ministeriële cijfers is er niets aan de hand. Duidelijk is dat de onjuiste MVROM-cijfers het uitzicht belemmeren op essentiële ontwikkelingen in de nieuwbouwkwaliteit.

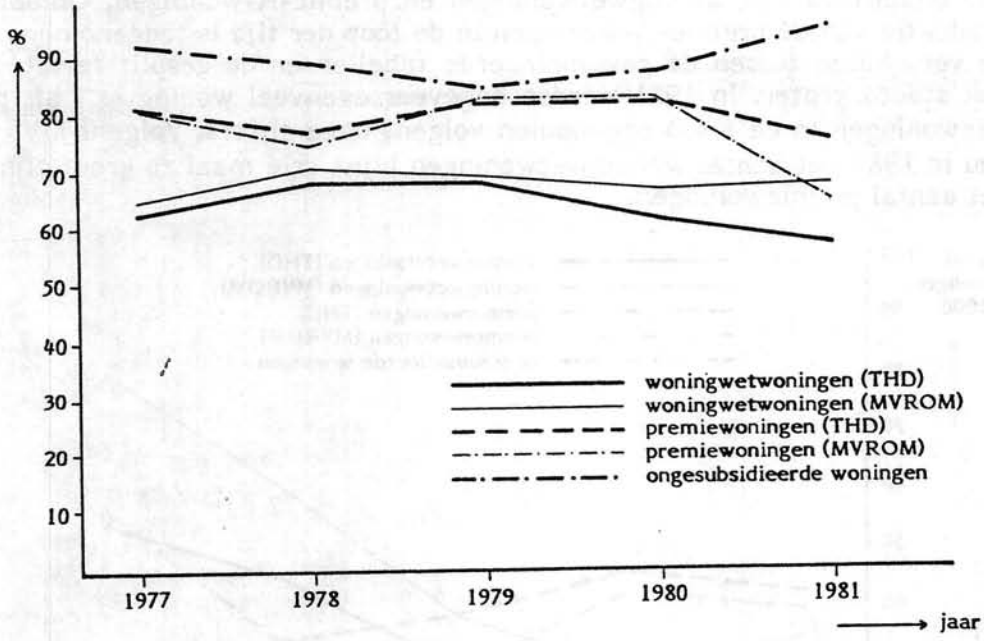

Afb. 2: Eengezinshuizen in percentage van het totaal aantal goedgekeurde woningen

Tabel 3A geeft in 1977 bij de vrije sektor verschillen tussen de MVROM-rekenwijze en die van ons. Wij hebben hier geen verklaring voor.

Tabel 3B en afbeelding 3 leren ons dat in de premie-woningen minder ligbaden voorkomen dan de MVROM-cijfers zijn aangegeven. In de woningwetwoningen komen in 1980 en 1981 nauwelijks lig- of zitbaden voor, in tegenstelling tot wat de MVROM-cijfers doen vermoeden.

Uit de verschillen in de cijfers tussen onze rekenwijze en die van MVROM valt te konstateren dat de premie-A-woningen minder vaak een douche hebben dan de woningwetwoningen, maar vaker dan de overige premiewoningen (tabel 3C).

De verschillen tussen de MVROM-cijfers en die van ons zijn in tabel 4A gering.

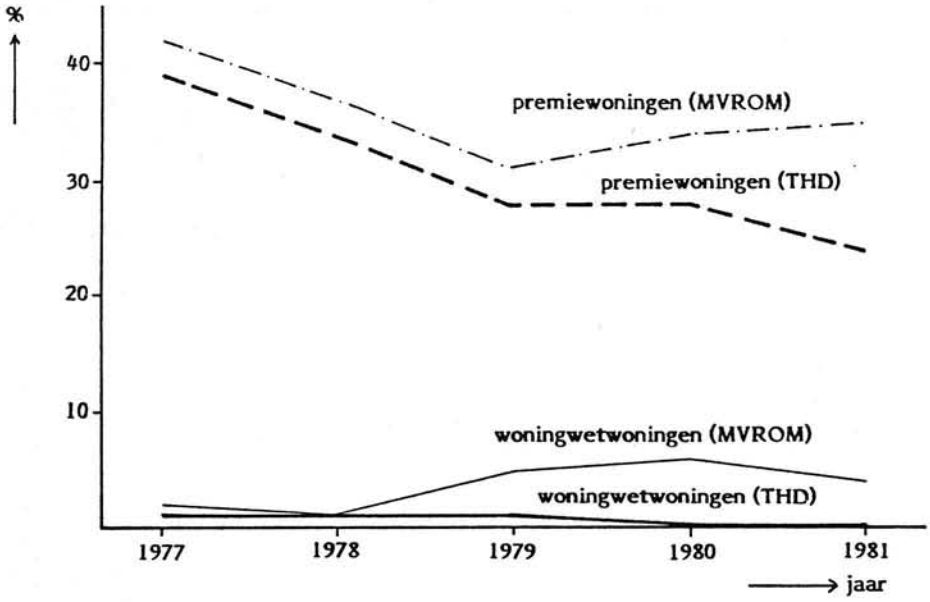

Afb. 3: Percentage woningen met lig- of zitbad (totaal)

Volgens de MVROM-rekenwijze zou in woningwet-eengezinshuizen het aantal vertrekken kleiner zijn geworden in de loop der jaren en zouden de premiewoningen groter zijn geworden: dit beeld is blijkens onze cijfers misleidend (tabel 4B).
De toename in gemiddeld aantal vertrekken van woningwetwoningen in meergezinshuizen is volgens onze rekenwijze groter dan volgens MVROM.
Bij de premiewoningen in meergezinshuizen komen de getallen van beide rekenmethoden op hetzelfde resultaat uit.

Met betrekking tot de gemiddelde woonoppervlakte kan in grote lijnen hetzelfde gesteld worden als bij de gemiddelde kernoppervlakte. De woonoppervlaktedaling in de premiesektor loopt in werkelijkheid sneller dan de MVROM-cijfers suggereren (tabel 4C).

Uit tabel 4D met de gemiddelde oppervlakten van de hoofdwoonvertrekken inkl. open keuken zijn kleine verschillen te konstateren tussen de twee rekenmethoden. Volgens onze methode zijn deze oppervlakten bij woningwetwoningen iets kleiner dan MVROM aangeeft.

Het gemiddeld oppervlak van de gesloten keuken (tabel 4E) is bij woningwetwoningen volgens ons de laatste 2 jaar groter dan volgens MVROM en bij premiewoningen kleiner.

Het gemiddelde oppervlak per vertrek der overige vertrekken is bij woningwetwoningen en premiewoningen in de loop der jaren kleiner geworden en bij de ongesubsidieerde woningen groter (tabel 4F).

De cijfers volgens onze methode en de MVROM-methode ontlopen elkaar weinig. Een vergelijking tussen de twee methoden is hier overigens niet te maken (zie onder het hoofdstuk "Problemen").

De cijfers naar bouwvorm (tabel 5) laten zien dat bij de woningwetwoningen volgens onze gegevens duidelijk minder vrijstaande en eengezinshuizen van het type "twee onder een kap" voorkomen dan volgens MVROM.

Volgens MVROM heeft 55% van de premie-meergezinshuizen een lift; volgens onze cijfers is dit percentage slechts 47 (tabel 6).
40 à 50% van de hoogbouw is als galerijbouw uitgevoerd (volgens de MVROM-rekenwijze zou dat 50 à 60% zijn.

Het gemiddeld aantal closetpotten per woning is volgens onze gegevens kleiner dan volgens MVROM (tabel 7 en afb. 4).

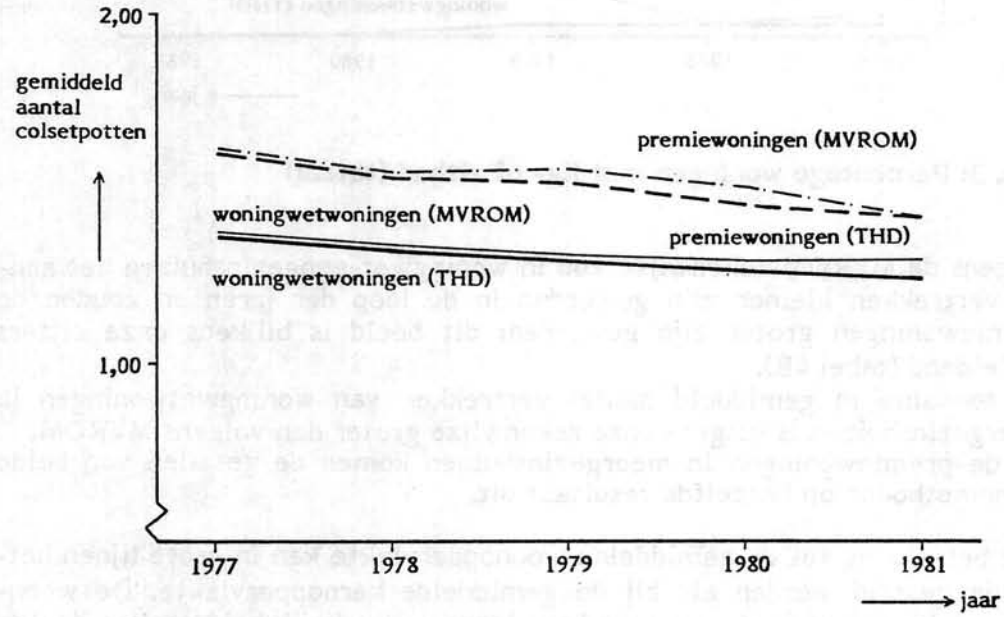

Afb. 4: Gemiddeld aantal closetpotten per woning

Met betrekking tot het aantal wastafels (tabel 8) zijn met name in de premiesektor de verschillen tussen de MVROM-cijfers en die van ons te verwaarlozen.

4. DE WONINGKWALITEIT VAN NIEUWBOUW 1977-1981

Tabel 1 en afbeelding 1 laten zien dat het aantal gegunde woningwetwoningen na een kleine afname tussen 1977 en 1978, steeds verder is gestegen; in 1981 werden 2x zoveel woningwetwoningen gegund als in 1978. De zogenaamde korporatiewoningen A zijn hierbij als woningwetwoningen aangemerkt. Bij de premiewoningen is een duidelijke daling te konstateren tussen 1978 en 1980 en daarna een forse stijging.
Het aantal ongesubsidieerde woningen, waarvoor een gemeentelijke bouwvergunning werd verleend, daalde drastisch.

Tabel 2 en afbeelding 2 laten zien dat het aantal eengezinshuizen in de woningwetsektor naar verhouding afneemt (vooral vanaf 1978). Zoals gezegd lijkt hier sprake van de opkomst van een nieuwe etagebouwgolf.
Met betrekking tot de premiewoningen lijkt zoiets ook te gebeuren na 1980. Daarvòòr bleef de verhouding eengezins - meergezins in deze sektor nagenoeg konstant.
In de vrije-sektor zien we juist een toename van het percentage eengezinshuizen.

Er is bijna geen nieuwbouwwoning meer te vinden zonder cv (tabel 3A).
Tabel 3B en afbeelding 3 leren ons dat in de premiewoningen vaker ligbaden voorkomen dan in woningwetwoningen. In de woningwetsektor komen in 1980 en 1981 nauwelijks lig- of zitbaden voor in tegenstelling tot de ongesubsidieerde sektor, waar bijna 9 op de 10 woningen van één (of meer) ligbad(en) zijn voorzien.

Een beeld dat precies omgekeerd is aan het vorige is dat van het percentage woningen met één of meer douches (tabel 3C). Hier blijkt dat alle woningwetwoningen voorzien zijn van een douche. In de premiesektor neemt het aantal douches toe evenals in de ongesubsidieerde sektor. In 1981 hebben hier drie van de vier woningen een douche.

Tabel 4A laat zien dat woningenwet-eengezinshuizen kleiner worden en de woningen in meergezinshuizen groter. De premiewoningen worden over de gehele linie kleiner: deze sektor reageert wellicht sneller op marktontwikkelingen dan de woningwetsektor.
In de ongesubsidieerde sektor worden de eengezinshuizen groter en de woningen in meergezinshuizen kleiner.

Met betrekking tot tabel 4B meldden we reeds dat het aantal vertrekken bij woningwet- en premie-eengezinshuizen gelijk gebleven is. In de ongesubsidieerde sektor stijgt het aantal vertrekken het laatste jaar. Bij de

woningen in meergezinshuizen zien we een stijging van het aantal kamers in de woningwetsektor, een daling in de vrije sektor en in de premiesektor blijft het aantal vertrekken konstant.

Tabel 4C vertoont een identiek beeld als tabel 4A.

Bij alle woningen wordt de oppervlakte van het hoofdwoonvertrek kleiner (tabel 4D).
Het hoofdwoonvertrek is in de vrije-sektoreengezinshuizen 1 ½ maal zo groot als in de woningwet- en premiesektoreengezinshuizen. Bij de woningen in meergezinshuizen is dit verschil lang niet zo groot.

De keukens in premiewoningen worden gemiddeld kleiner in de loop der jaren; in de andere sektoren worden zij groter. De verschillen tussen eengezinshuizen en woningen in meergezinshuizen zijn op dit punt markant, met name in de vrije sektor. In de woningwetwoningen zijn de keukens in meergezinshuizen inmiddels groter dan in eengezinshuizen.

Het gemiddelde oppervlak der overige vertrekken is bij alle woningen, met uitzondering van de ongesubsidieerde eengezinshuizen, kleiner geworden in de loop der jaren (tabel 4F).
Ook hier is de daling het sterkst bij de premiewoningen.

Het aantal vrijstaande woningen is zowel in de woningwet- als de premiesektor te verwaarlozen. Ook woningen van het type 'twee onder een kap' komen maar weinig voor in deze sektoren.
In de ongesubsidieerde sektor zijn vier van de vijf eengezinshuizen vrijstaand (in 1981). Het aandeel vrijstaande woningen is hier sterk toegenomen ten koste van de woonvormen 'twee onder een kap' en woningen in een rij.

Met betrekking tot het aantal bouwlagen waarin de meergezinshuizen gebouwd zijn, valt te konstateren dat de liftgrens zich duidelijk aftekent bij de woningwetflats (tabel 6). Gemiddeld blijft ongeveer driekwart van de meergezinshuizen in deze sektor onder deze grens.
Bij de premie-bouw komt de lift vaker voor dan in woningwetmeergezinshuizen (ook onder de liftgrens).

Bij de woningen in meergezinshuizen in de vrije sektor neemt het percentage woningen met lift sterk af van 72% in 1977 naar 25% in 1981.

Het aantal closetpotten per woning is in de loop van de jaren 1977-1981 in de niet-gesubsidieerde sektor gelijk gebleven (1,90); bij premiewoningen afgenomen van 1,75 naar 1,5 en bij woningwetwoningen iets minder sterk gedaald van 1,43 naar 1,30 (tabel 7 en afbeelding 4).

Met betrekking tot het aantal wastafels (tabel 8) valt over de hele linie een afname te konstateren.

De hierna te bespreken tabellen zijn tot nu toe nog niet gepubliceerd, ook niet volgens de door MVROM toegepaste indeling.

Tabel 9 geeft de gemiddelde kavelgrootte per woning weer. In deze tabel zijn de oppervlakten voor kavels van meergezinshuizen niet vergelijkbaar, omdat het oppervlak hier vaak niet geregistreerd is.
Bij de eengezinshuizen verandert de kavelgrootte bij de woningwetwoningen nauwelijks in de beschouwde vijf jaar.
De premie-kavels worden daarentegen met de jaren kleiner. Ten opzichte van 1977 zijn in 1981 de kavels bijna 19% kleiner.
De ongesubsidieerde bouw vertoont in 1979 een daling van de gemiddelde kavelgrootte van $100m^2$ ten opzichte van 1977 en daarna weer een vergroting met meer dan $200m^2$ in 1981.

Tabel 10 toont de gemiddelde bloklengte van de komplexen. De gemiddelde bloklengte bij woningwetwoningen wisselt nogal. In 1979 werd in lange blokken gebouwd zowel bij eengezins- als meergezinshuizen.

In de premiesektor worden de blokken eengezinshuizen in de loop van de beschouwde vijf jaar gemiddeld iets langer (van 4.1 woning in 1977 tot 5 woningen in 1981).
De bloklengte bij de meergezinshuizen verandert niet veel. Bij de eengezinshuizen in de vrije sektor wordt de bloklengte steeds kleiner. Het gemiddelde is kleiner dan twee woningen. Met andere woorden: het aandeel vrijstaande woningen neemt hier duidelijk toe.
In deze sektor wordt ook de bloklengte bij de meergezinshuizen korter in de loop der jaren.

Het aantal bouwlagen waarin gebouwd wordt (tabel 11) blijkt voor de eengezinshuizen nauwelijks te veranderen. De vrije-sektorwoningen zijn hier het laagst en de premiewoningen het hoogst.

Tabel 12 en 13 tonen de gemiddelde gevelbreedte resp. de gemiddelde woningdiepte. Hier zien we evenals bij de kernoppervlakte het duidelijk kleiner worden van de premie-eengezinshuizen. Vooral de breedte van deze woningen neemt sterk af.
Bij de woningwetbouw treedt de verkleining pas op na 1978/1979.
In de ongesubsidieerde bouw worden de eengezinshuizen wel breder in de beschouwde vijf jaar; de diepte blijft nagenoeg gelijk.
Bij de meergezinshuizen blijft de breedte per sektor zo goed als konstant.
De ongesubsidieerde woningen in meergezinshuizen zijn ongeveer een meter breder dan de gesubsidieerde.

De gemiddelde bruto inhoud (tabel 14 en afbeelding 5) van woningwet- en premie-eengezinshuizen neemt af. Bij premie-woningen sneller ($30m^3$ in 5 jaar) dan bij woningwetwoningen ($19m^3$ in 5 jaar).
Daarentegen neemt de bruto inhoud bij de ongesubsidieerde woningen sterk toe ($39m^3$ in 5 jaar).
De bruto-inhoud van de meergezinshuizen is globaal 30% kleiner dan die van eengezinshuizen.

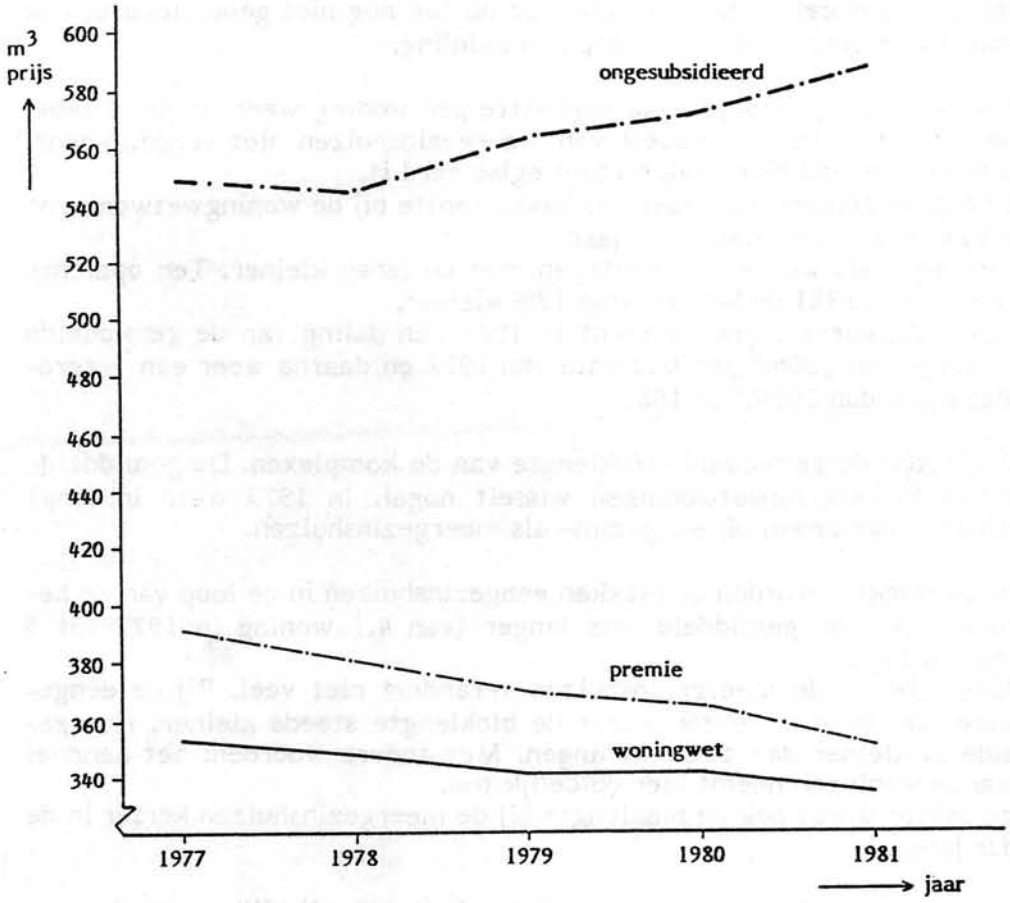

Afb. 5: Gemiddelde bruto inhoud

Door de jaren heen valt er met betrekking tot deze variabele een verlaging te konstateren bij de premiebouw en de ongesubsidieerde bouw. Bij de woningwetbouw schommelt de gemiddelde bruto inhoud nogal.

Het aantal slaapkamers (tabel 15) blijft bij de woningweteengezinshuizen en de vrije sektoreengezinshuizen nagenoeg konstant: 3 resp. 3,7 slaapkamers. Bij de premie-eengezinshuizen daalt het aantal slaapkamers iets in de beschouwde vijf jaar. Bij de meergezinshuizen komen over de hele linie minder slaapkamers voor dan bij de eengezinshuizen. Het gemiddeld aantal slaapkamers in meergezinshuizen stijgt iets in de woningwetsektor en blijft nagenoeg gelijk in de premie- en de vrije-sektor.

Het gemiddeld oppervlak van de badruimte (tabel 16) vertoont nogal wat verschillen tussen de sektoren. In de woningweteengezinshuizen blijft deze oppervlakte gelijk in de loop der jaren, met een uitschieter naar boven in

1979. De badruimten in premie-eengezinshuizen zijn ongeveer een $\frac{1}{2}$ m^2 groter dan in de woningwetsektor.
Verder neemt het oppervlak hier iets af in de beschouwde periode.
In de vrije sektor valt het omgekeerde te konstateren; hier wordt de badruimte steeds groter. In 1981 is een badruimte in een vrije-sektor-eengezinshuis bijna $1\frac{1}{2}$ maal zo groot als in een woningweteengezinshuis.
De badruimten in meergezinshuizen zijn over de hele linie kleiner dan bij eengezinshuizen. De oppervlakte varieert iets per jaar, maar hierin valt geen duidelijk patroon te ontdekken. Wel is het zo dat in de woningwetsektor weer de kleinste badruimten aangetroffen worden en in de vrijesektor de grootste.

Tabel 17 geeft een beeld van de gemiddelde oppervlakte van de berging per woning. Deze berging kan zowel binnen als buiten de woning gelegen zijn.
In de woningwet- en premie-eengezinshuizen heeft men gemiddeld de beschikking over 7 kasten (vaste en/of losse) (tabel 18). In de vrije-sektor eengezinshuizen ligt het gemiddelde op 5 kasten.
In de meergezinshuizen zijn over de hele linie minder kasten aanwezig dan in de eengezinshuizen.
In de woningwetsektor is het aantal kasten iets toegenomen in de loop van de beschouwde vijf jaar; in de premie- en vrije-sektor varieert het aantal kasten nogal.

De grondkosten (tabel 19) zijn eigenlijk alleen maar geregistreerd bij de woningwet- en premie-eengezinshuizen. Bij alle andere woningen ontbreken deze of zijn ze maar sporadisch bekend.
Zowel bij de woningwet- als bij de premie-eengezinshuizen stegen de grondkosten per m^2 tussen 1977 en 1981 volgens de KWD met meer dan 40%.

De gemiddelde aanneemsommen zijn ook gestegen (tabel 20). Bij de woningwetwoningen sterker dan bij premiewoningen. Hierbij moet nog wel vermeld worden dat zowel de woningwet- als de premiewoningen kleiner zijn geworden (zie tabel 14).

De ontwikkeling van de aanneemsom kan ook worden uitgedrukt in de aanneemsom per m^3 bruto inhoud (tabel 21 en afbeelding 6). De aanneemsom van woningwetwoningen is in de beschouwde vijf jaar sneller gestegen dan de aanneemsom van premie- en vrije-sektorwoningen. De woningwetwoningen zijn in 1981 54% duurder dan in 1977; de premie- en vrije-sektorwoningen zijn in dezelfde tijd 35% duurder geworden.

De m^3 prijs van woningen in meergezinshuizen is ongeveer 40% hoger dan die van eengezinshuizen. Opvallend is dat de m^3 prijs van woningwet- en premie-eengezinshuizen in 1981 gelijk is terwijl in de jaren daarvoor premie-eengezinshuizen duurder waren.

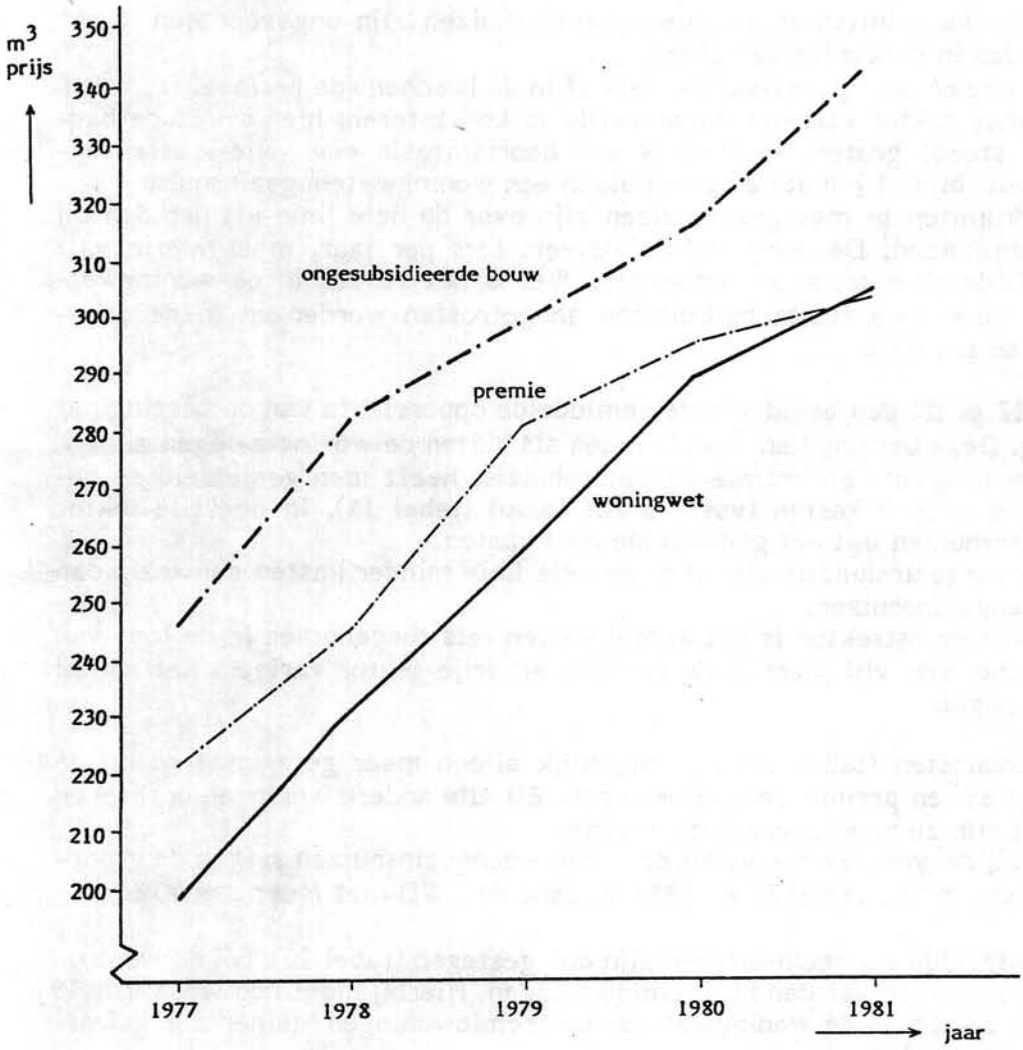

Afb. 6: Aanneemsom per m^3 bruto inhoud (eengezinshuizen)

Resumerend kunnen wij stellen dat de belangrijkste verschillen tussen onze gegevens en de gepubliceerde MVROM-cijfers met betrekking tot de KWD te vinden zijn bij de volgende (kwaliteits)aspekten:

- Het aandeel meergezinshuizen in de woningwetsektor is aanzienlijk groter dan volgens de ministeriële cijfers. Er is zelfs sprake van een begin van een nieuwe etagebouwgolf; vooral in de Randstad.
  Drie kwart van deze etagebouw blijft onder de liftgrens.
- De verschillen in outillage tussen woningwet- en premiewoningen zijn groter dan volgens de MVROM-cijfers.
  Woningwetwoningen hebben vaker douches en geen baden; premiewoningen hebben vaker lig- of zitbaden.
  Met betrekking tot het aantal wastafels en closetpotten valt in de loop der jaren een afname te konstateren; op dit punt zijn de verschillen

tussen de MVROM-cijfers en onze gegevens niet substantieel.

- Vanuit de oppervlaktegegevens bezien wordt de premiewoning sneller kleiner dan de woningwetwoning. Volgens de MVROM-cijfers zouden de premiewoningen groter zijn geworden.
- Het gemiddeld aantal vertrekken is bij woningwet- en premie-eengezinshuizen gelijk gebleven. Bij de meergezinshuizen valt in de woningwetsektor een toename van het aantal kamers te konstateren; in de premiesektor blijft hier het aantal vertrekken weer gelijk.
  Volgens de MVROM-cijfers zou het aantal vertrekken afgenomen zijn bij woningwet-eengezinshuizen, en toegenomen bij premie-eengezinshuizen. In de woningwetwoningen in meergezinshuizen is de toename van het aantal vertrekken in werkelijkheid groter dan volgens MVROM.

De "nieuwe" tabellen laten ook zien dat de gesubsidieerde woningen kleiner worden en de ongesubsidieerde bouw groter.

- Dat de premiewoningen sneller kleiner worden dan woningwetwoningen, blijkt uit de gegevens met betrekking tot gevelbreedte, woningdiepte, bruto inhoud, aantal slaapkamers, oppervlakten van badruimte en berging.
- Ook stedebouwkundige gegevens tonen aan dat de premiewoningen sneller inkrimpen dan woningwetwoningen: De kavels worden kleiner; de blokken langer.
- Woningwetwoningen stegen in dezelfde tijd sneller in prijs dan premiewoningen (54% resp. 35% ten opzichte van 1977). De grondkosten zijn voor premiewoningen hoger dan voor woningwetwoningen. De stijging is in de loop van de periode 1977-1981 gelijk gebleven (ruim 40%).

5. DE WONINGKAPACITEIT VAN NIEUWBOUW 1977-1981

De afbeeldingen 7 t/m 12 en de tabellen 22 en 23 geven een nader beeld van de ontwikkeling van de verdeling van verblijfseenheden in de periode 1977-1981, uitgesplitst naar woningwet- en premiesektor, resp. eengezinshuizen en etagebouw.
In afb. 7 zien we dat in de woningwetsektor de 4 ½ VE-woning favoriet is en blijft. Woningen groter dan 6 ½ VE komen niet of nauwelijks voor. De verdeling verloopt ter weerszijden van de kapaciteit van 4 ½ VE bijna als een normaal-verdeling, met dien verstande dat er een tweede, lagere piek voorkomt bij 2 ½ VE. Woningen kleiner dan 2 VE komen zeer sporadisch voor. De frekwentie van 3 VE-woningen is veel lager dan die van 2 ½ resp. 3 ½ VE-woningen. De frekwentieverdeling in de beschouwde periode is opmerkelijk konstant. De kapaciteitsreduktie die zich thans in de woningwetsektor voordoet, is pas na 1981 ingezet. Recenter KWD-materiaal dan 1981 ontbreekt echter vooralsnog.

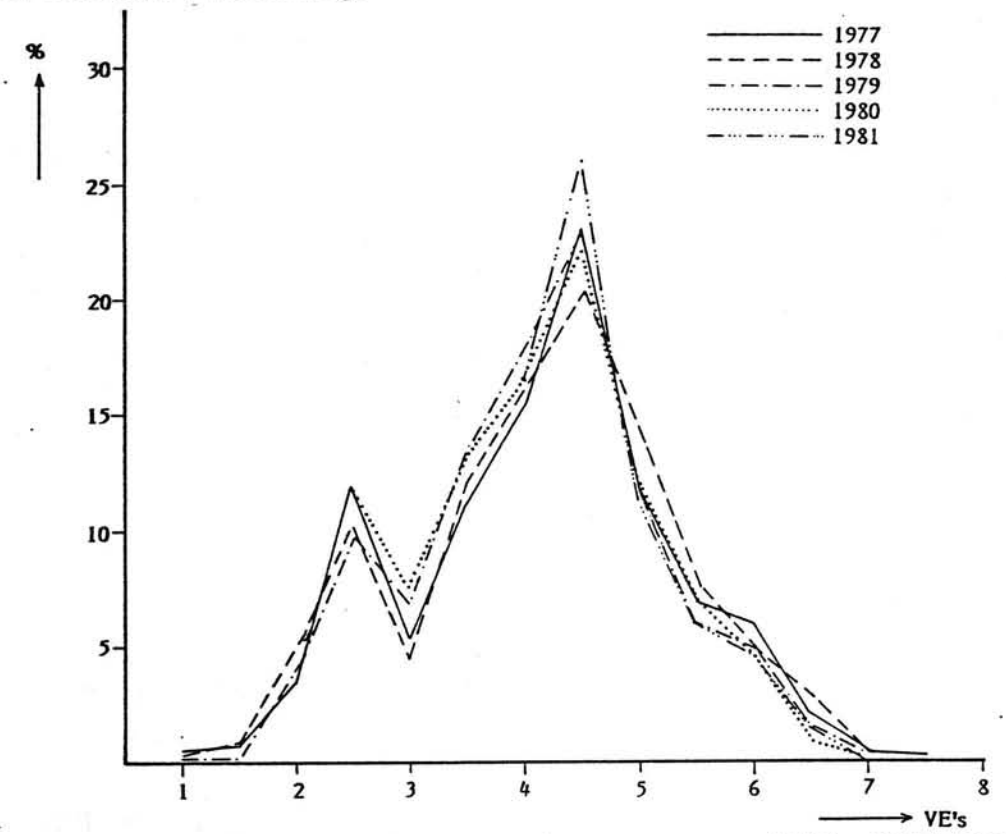

Afb. 7: Verdeling van woningwetwoningen naar aantal VE's, 1977-1981.

In de nieuwe eengezinshuizen ontbreekt begrijpelijkerwijze de top bij 2½ VE geheel. Woningen kleiner dan 3 VE komen hier nauwelijks voor. De top bij 4½ VE is hier veel pregnanter dan in afb. 7. De verdeling is nu enigszins scheef met een relatief hoog aandeel 5 en 5½ VE-woningen. Ook in deze frekwentieverdeling doen zich in de beschouwde periode geen strukturele wijzigingen voor.

Een minder stabiel beeld levert afb. 9. De top ligt hier bij 2½ VE-woningen; een tweede top treffen we aan bij een kapaciteit van 3½ VE. De spreiding blijft groot: 2 VE-woningen t.m. 5 VE-woningen komen nog relatief vaak voor. In de beschouwde periode neemt het aandeel 3 VE-woningen toe (m.n. na 1978), terwijl het aandeel 2½ VE-woningen vrij sterk terugloopt. Hoewel over de hele linie de fluktuaties groter zijn dan in afb. 7 en 8, blijven de grondtrekken van de frekwentieverdeling ook hier redelijk konstant.

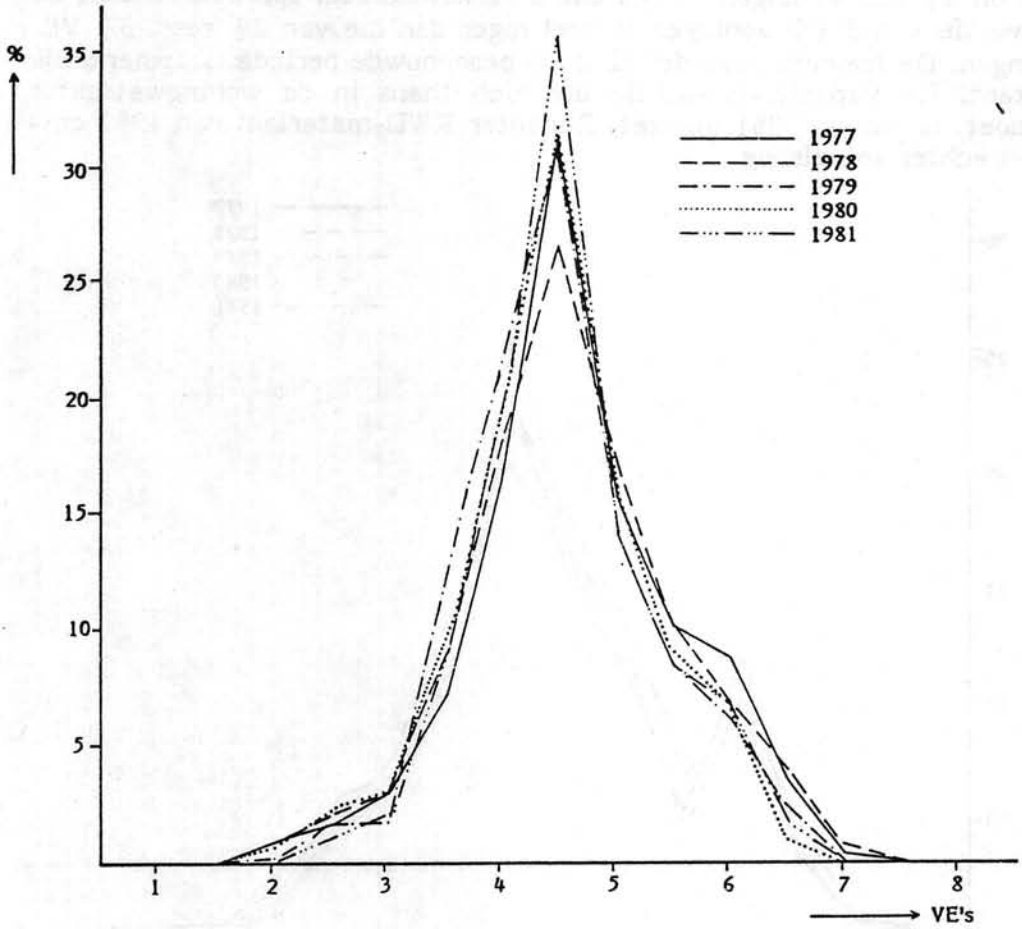

Afb. 8: Verdeling van woningwet-eengezinshuizen naar aantal VE's, 1977-1981.

Bij de beschouwing van afb. 10, 11 en 12 realisere men zich dat in de beschouwde periode het aandeel van de premiekoopsektor is gedaald en dat van de premiehuursektor gestegen. Niettemin domineert ook in 1981 de premiekoopsektor nog over de premiehuursektor.

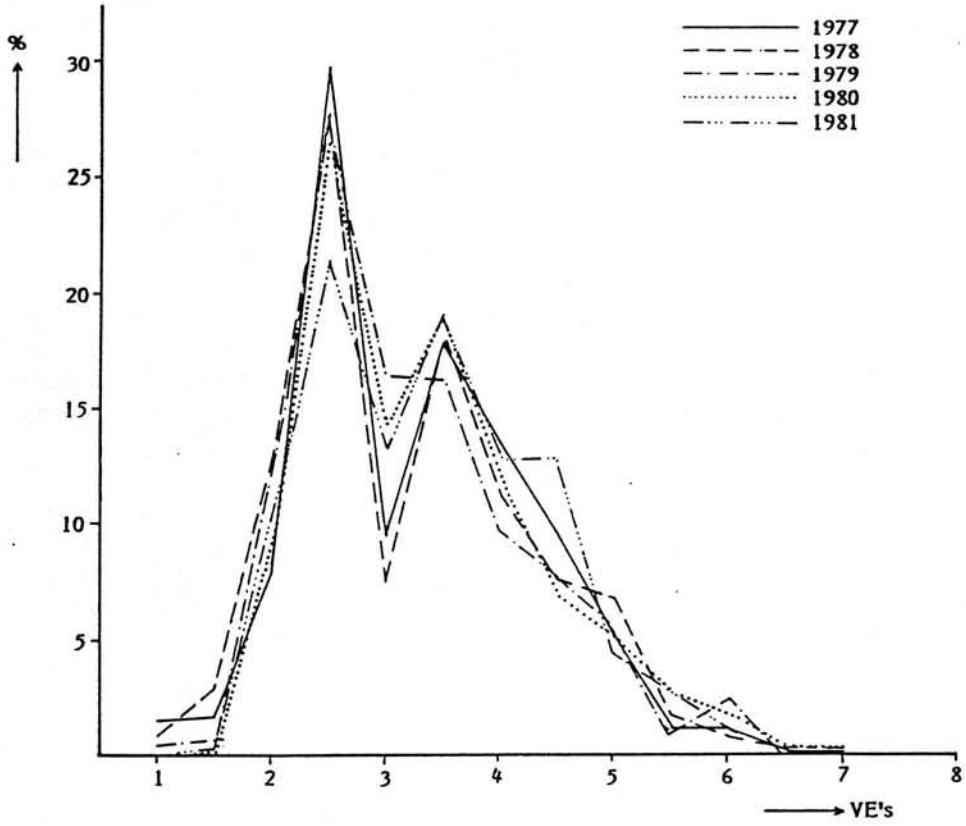

Afb. 9: Verdeling van woningwetwoningen in meergezinshuizen naar aantal VE's, 1977-1981.

Evenals in afb. 7 zien we een tweetoppige verdeling. De toppen liggen hier bij 4 ½ VE (1977-1979) verschuivend naar 4 VE (1980-1981) en bij 2 ½ VE. Duidelijk zien we in de beschouwde periode een daling van de woningkapaciteit. Het aandeel van 6 VE-woningen loopt spektakulair terug. In het algemeen zien we een reduktie van woningen van 4 ½ VE en groter, en een toename van woningen in de kategorie 2 ½ - 4 VE. De premiesektor laat dus een vroegere dynamiek zien dan de woningwetsektor. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de premiesektor marktgevoeliger reageert dan de woningwetsektor. De overheid heeft met het stimuleren van de bouw van kleine woningen in de woningwetsektor waarschijnlijk marktkonform gehandeld: door de hoge woonlasten (stagnerende inkomensontwikkeling, hoge rente, hoge stookkosten) was er een toenemende vraag naar kleinere woningen.

Daarbij moet wel worden aangetekend dat het aandeel grote woningen in de premiesektor in 1977 relatief hoog was; er viel dus meer bij te sturen dan in de woningwetsektor.

In afb. 11 zien we het hierboven geschetste verschijnsel opnieuw, met dien verstande dat hier de lage top bij 2½ VE ontbreekt (evenals bij de woningwet-eengezinshuizen). De top verschuift ook hier van 4½ naar 4 VE. Woningen van 4 VE en kleiner nemen relatief in aantal toe, woningen van 4½ VE en groter nemen relatief in aantal af. De frekwentieverdeling die in 1978 nagenoeg symmetrisch is, wordt steeds schever naar links.

In afb. 12 is de top bij 2½ VE veel markanter dan in afb. 9 (woningwetwoningen). In de beschouwde periode blijft deze piek hoog en krimpt niet in zoals in afb. 9. Ook in afb. 12 zien we een tweede top bij 3½ VE-woningen. Deze piek werd tot 1981 steeds markanter. Ook het aandeel 3 VE-premiewoningen neemt toe. In 1981 viel de top bij 3½ VE weg. In de beschouwde periode is al met al een inkrimping van het aandeel woningen groter dan 3½ VE te bespeuren. In de woningwetsektor is het aandeel grotere woningen (4½ VE en meer) duidelijk groter dan in de premiesektor. Met andere woorden: de meergezinshuizen zijn in de premiesektor meer op kleine woningen gericht dan in de woningwetsektor.

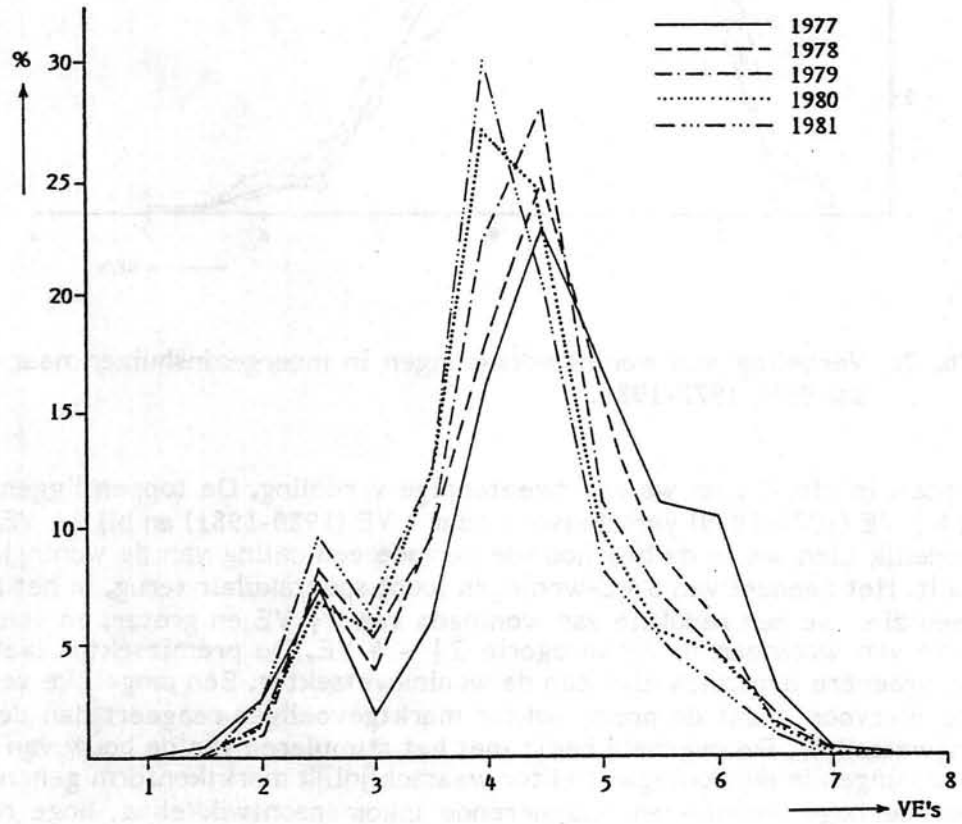

Afb. 10: Verdeling van premiewoningen (koop + huur) naar aantal VE's, 1977-1981.

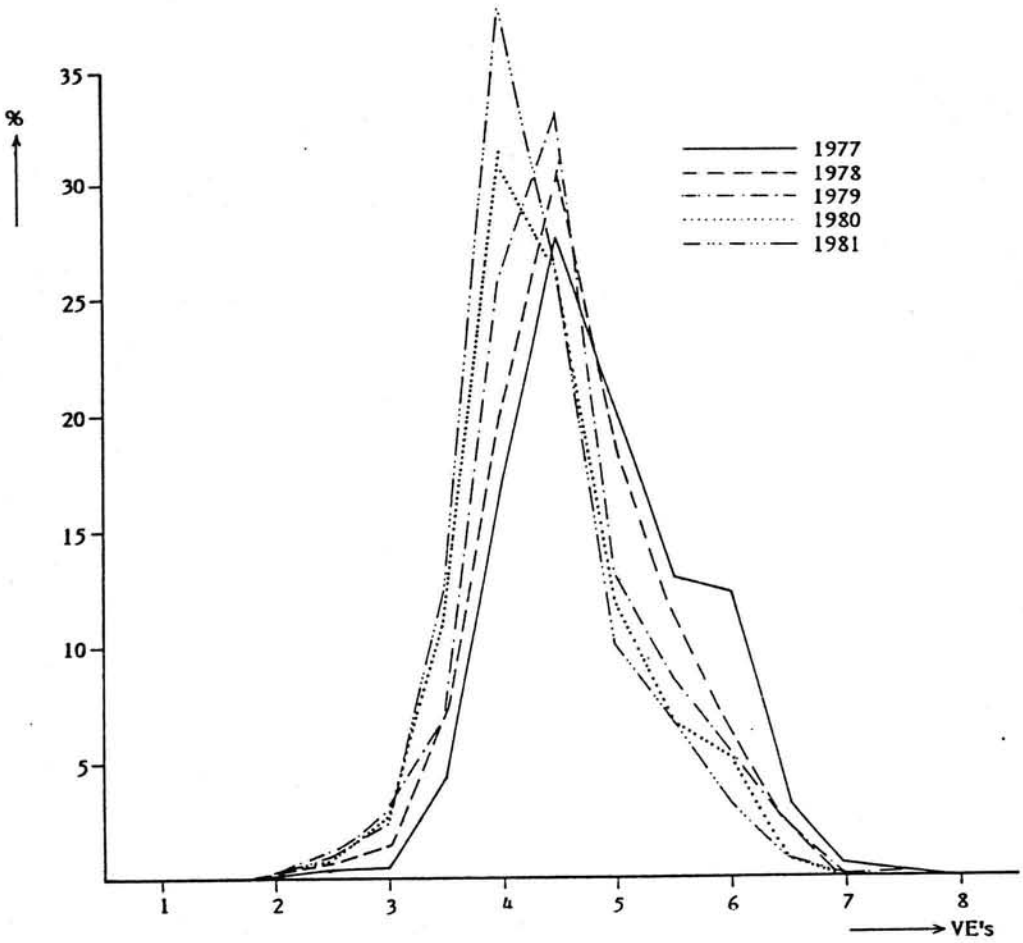

Afb. 11: Verdeling van premie-eengezinshuizen (koop + huur) naar aantal VE's, 1977-1981.

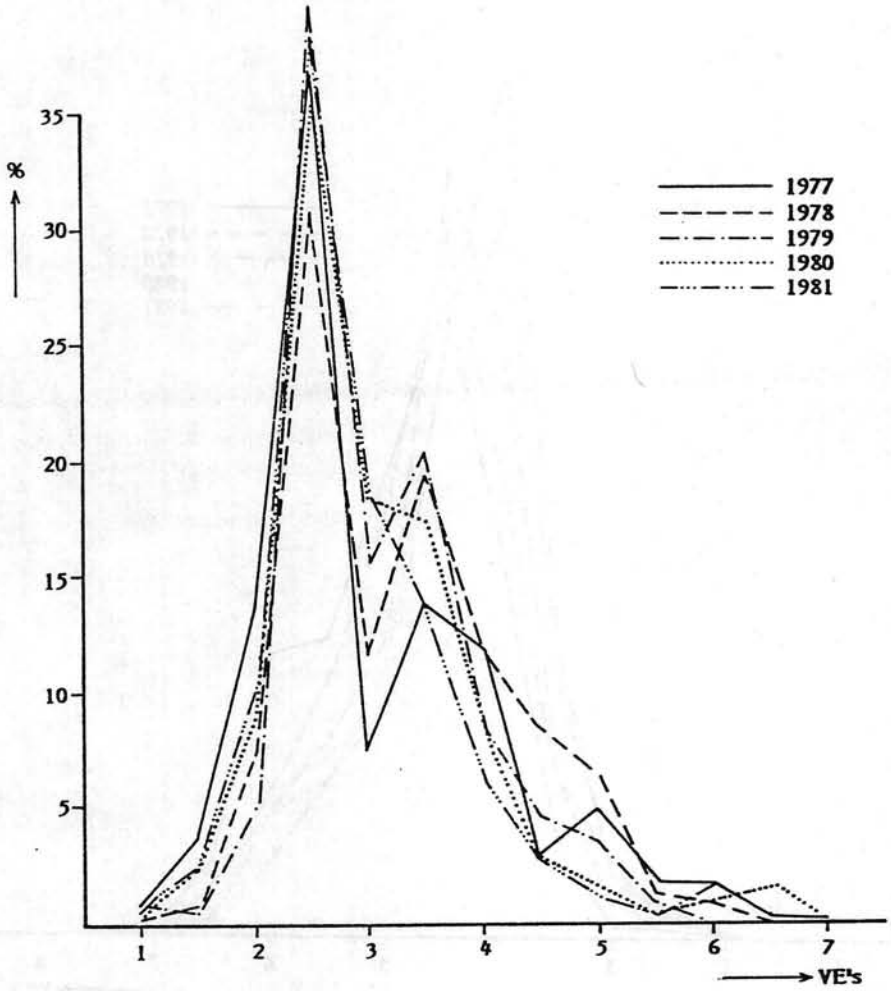

Afb. 12: Verdeling van premiewoningen in meergezinshuzen (koop + huur) naar aantal VE's, 1977-1981.

6. DE (ONBENUTTE) FLEXIBILITEIT EN AANPASSINGSMOGELIJKHEDEN VAN DE KWD

Toen de KWD in het dokumentatiejaar 1977 geheel werd herzien, is getracht een zodanige vragenlijst te ontwikkelen, dat de gegevens gegroepeerd gedokumenteerd konden worden.
Deze groepen zijn:
- dossier-gegevens;
- komplex-gegevens;
- algemene woningkenmerken;
- woninguitrusting;
- oppervlakten en inhouden;
- berging/garagegegevens;
- financiële aspekten van de woning.

Tussen de groepen was ruimte open gelaten om mogelijke vragen, indien nodig, toe te voegen zonder dat er grote wijzigingen zouden moeten plaatsvinden bij de geautomatiseerde verwerking.
Ook bij de automatische verwerking zijn op een aantal plaatsen tussen de variabelen spaties open gehouden om nog variabelen tussen te voegen.

Sedert 1977 is echter nooit gebruik gemaakt van de mogelijkheid variabelen toe te voegen. Zo had bijvoorbeeld de registratie van de wooneenheden ook in de KWD opgenomen kunnen worden, of de registratie van waarderingspunten, of het onderscheid tussen nieuwbouw in uitbreidingsplannen versus nieuwbouw in stadsvernieuwingsgebieden.
Bij het vormen van de dossiers verliep het invoegen van nieuwe ontwikkelingen vaak ook zeer moeilijk, waardoor onoverzichtelijke situaties ontstonden voor de medewerkers die deze gegevens zouden moeten skoren.
Een tweede soort flexibiliteit in de KWD is het volgende: Elke variabele wordt geregistreerd in de vorm van een getal. Van te voren is bepaald uit hoeveel posities zo'n getal maximaal mag bestaan. Zo zijn er bijvoorbeeld voor het aantal kasten twee posities gereserveerd (0 t/m 99) en voor het aantal douches één positie (0 t/m 9).
In het laatste geval wordt dan de 9 genoteerd indien de woning 9 of meer douches heeft. Dit is gedaan om geen enkele mogelijkheid uit te sluiten.
Voor enkele variabelen geldt een nominale schaal. Bijvoorbeeld: variabele 6 geeft de subsidiregeling aan met de volgende kodes:

- woningwet koop (beschutte sfeer)	1
- woningwet huur	2
- partikulier gesubsidieerde bouw koop	3
- partikulier gesubsidieerde bouw huur	4
- niet-gesubsidieerde bouw koop	5
- niet-gesubsidieerde bouw huur	6
- niet-gesubsidieerde bouw niet bekend koop of huur	7

Voor deze kodes is dus maar één positie nodig. De flexibiliteit in deze variabele is nu dat de cijfers 0, 8 en 9 nog te gebruiken zijn. Zo had een van deze cijfers bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden om de premie-A-koopwoningen apart te registreren.
In het hoofdstuk "Problemen" hebben wij reeds aangegeven dat de premie-A-koopwoningen een beschutte sfeer-woningen nu bij elkaar gevoegd zijn onder kode 1, waardoor nu een uitsplitsing van andere gegevens naar premie-A- en beschutte sfeer-woningen niet meer mogelijk is.

Op dit moment is een nieuwe ster aan het firmament aangekondigd: de zogenaamde premie-C-woning, die in het ambtelijk spraakgebruik hardnekkig gesubsidieerde vrije sektor-woning wordt genoemd.
Afgezien van het feit dat hier naar onze mening sprake is van een contradictio in terminis (een gesubsidieerde woning, partikulier gefinancierd is per definitie een premiewoning) zou deze vorm direkt afzonderlijk opgenomen kunnen worden in de KWD om later effekten ervan te kunnen meten. Zo'n kans is bijvoorbeeld gemist met betrekking tot korporatie-A-woningen: de op de kapitaalmarkt gefinancierde woningwetwoningen (die dus eigenlijk geen woningwetwoningen zijn, maar "als woningwetwoning behandelde premiehuurwoningen) "gemist". Overigens moet worden opgemerkt dat na registratie van de variabelen ten behoeve van de KWD nog wijzigingen optreden, zoals een verandering van financieringssektor. Het is begrijpelijk dat dergelijke wijzigingen niet kunnen worden verdiskonteerd.
Tot slot is er nog een ondergeschikte aanpassingsmogelijkheid in de kodering van variabelen te konstateren. Alle gegevens in de KWD worden per jaar opgeborgen. Als nu op een bepaald moment een van de kodes komt te vervallen (bijvoorbeeld in ons voorbeeld van variabele 6 kode 1 voor beschutte sfeer), kan men deze kode in een volgend jaar opnieuw gebruiken voor een ander item.
Dit kan dus alleen als de gegevens per jaar worden berekend en vergeleken. Van deze mogelijkheid is - het verhaal wordt eentonig - geen gebruik gemaakt.

7. SLOTOPMERKING

Dank zij de Kwalitatieve Woningdokumentatie (KWD) van de Centrale Directie van de Volkshuisvesting en (later) het Directoraat-Generaal van de Volkshuisvesting zijn we in staat enige glimpen op te vangen van de ontwikkelingen van nieuwbouwkenmerken.
Binnen het Directoraat-Generaal is voorgesteld de KWD na de registratie van het jaar 1983 te beëindigen, terwijl het juist nu belangrijk is over een aktuele en betrouwbare registratie van de nieuwbouwkwaliteit te kunnen beschikken in het kader van beleidsvoornemens als decentralisatie en deregulering.

Wij denken dat de KWD in de huidige vorm alleen op een verantwoorde wijze zou kunnen worden beëindigd, als er een alternatief is ontwikkeld waarbij ontwikkelingen in de nieuwbouwkwaliteit (en zo mogelijk de kwaliteit van woningen in de voorraad) op de voet kunnen worden gevolgd. Ten opzichte van de huidige opnamelijsten zouden enige saneringen moeten worden doorgevoerd.
Deze lijsten zouden overigens jaarlijks geaktualiseerd moeten worden, mede in verband met veranderingen in het beleid. Bij de uitwerking van de gegevens zou een striktere indeling naar financierings- en subsidiesektoren aangehouden moeten worden.

Bij de registraties van de gegevens per woning zou veel zorgvuldiger te werk gegaan moeten worden dan op dit moment gebeurt.
Een registratie van kwaliteitsaspekten moet zo veel mogelijk gebruik maken van reeds door andere diensten geregistreerde gegevens zoals VE-tellingen, huur- en subsidieberekeningen, etc. De verantwoordelijkheid voor de registratie zou dan bij deze diensten kunnen berusten, terwijl de verantwoordelijkheid voor de verwerking bij de staf van de dokumentatieafdeling lzou kunnen liggen. Wij deden al een aantal suggesties voor een sanering van het huidige bestand, resp. voor toevoeging van kwalitatieve variabelen daaraan.
Een volledig voorstel hieromtrent kan gedaan worden na een zorgvuldige analyse van de informatiebehoefte van alle betrokkenen.

TABELLEN

Tabel 1: Aantal woningen waarop de "kwalitatieve woningdokumentatie" is gebaseerd (1)

	1977		1978		1979		1980		1981	
Woningwetwoningen (2)										
Eengezinshuizen	19.850	(22.590) (4)	17.025	(20.500)	20.050	(26.675)	27.025	(39.375)	30.375	(53.775)
Meergezinshuizen	11.910	(12.000)	7.975	(8.250)	9.500	(11.725)	17.075	(19.775)	22.250	(25.625)
Totaal	31.760	(34.590)	25.000	(28.750)	29.550	(38.400)	44.100	(59.150)	52.625	(79.400)
Premiewoningen (3)										
Eengezinshuizen	34.680	(31.940)	35.275	(31.800)	31.325	(24.700)	27.575	(15.225)	41.375	(17.975)
Meergezinshuizen	7.830	(7.740)	10.625	(10.350)	7.175	(4.950)	5.925	(3.225)	13.000	(9.625)
Totaal	42.510	(39.680)	45.900	(42.150)	38.500	(29.650)	33.500	(18.450)	54.375	(27.600)
Ongesubsidieerde woningen										
Eengezinshuizen	29.870		29.275		22.175		14.300		6.625	
Meergezinshuizen	2.540		3.525		3.950		2.100		300	
Totaal	32.410		32.800		26.125		16.400		6.925	
TOTAAL WONINGEN										
Eengezinshuizen	84.400		81.575		73.550		68.900		78.375	
Meergezinshuizen	22.280		22.125		20.625		25.100		35.550	
Totaal	106.680		103.700		94.175		94.000		113.925	

(1)De gegevens hebben betrekking op woningbouwplannen waarvoor in de desbetreffende periode een Ministeriële goedkeuring is verleend (woningwetwoningen), rijkssubsidie is toegekend (premiewoningen) resp. een gemeentelijke bouwvergunning is verleend (ongesubsidieerde woningen). Alle gegevens zijn berekend uit een steekproef 1:10 in 1977 en 1:25 vanaf 1978 uit de ingediende tekeningen en indien aanwezig, de bestekken of technische omschrijvingen. Voor zover tijdens de bouw veranderingen zijn aangebracht zijn deze dus niet verwerkt.
Woningbouwplannen waarvan vóór het afsluiten van het dokumentatiejaar bekend was dat deze niet in aanbouw zouden worden genomen, zijn echter uit de dokumentatie verwijderd.

(2)Onder "woningwetwoningen" zijn geregistreerd alle woningwethuurwoningen.

(3)Onder "premiewoningen" zijn geregistreerd: de woningen gebouwd in de beschutte sfeer; premie-A- en premie-B-woningen en de premiehuurwoningen.

(4)Tussen haakjes staan de door het CBS gepubliceerde getallen van MVROM.

Tabel 2: Eengezinshuizen in percentage van het totaal aantal goedgekeurde woningen (1)

		Woningwet woningen	Premie woningen	Ongesubsidieerde woningen	Totaal woningen
1977		62,5 (65) (2)	81,6 (81)	92,2	79,1
1978		68,1 (71)	76,9 (75)	89,3	78,7
1979		67,9 (69)	81,4 (83)	84,9	78,1
1980		61,3 (67)	82,3 (83)	87,2	73,3
1981		57,7 (68)	76,1 (65)	95,7	68,8
1981	Gr.	61 (68)	73 (47)	100	67
	Fr.	81 (87)	91 (93)	100	87
	Dr.	79 (85)	71 (47)	100	77
	Ov.	84 (88)	80 (63)	97	84
	Gld.	87 (89)	81 (66)	98	85
	Utr.	47 (61)	70 (57)	100	61
	NH.	41 (54)	79 (71)	89	58
	ZH.	38 (50)	69 (57)	89	53
	Z.	90 (95)	88 (79)	90	89
	NBr.	76 (78)	81 (78)	99	81
	L.	64 (70)	70 (61)	96	70
	ZYP.	75 (89)	78 (70)	100	78

(1) Zie noot 1 bij tabel 1.
(2) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 3A: Percentage woningen (1) met centrale verwarming (2)

		eengezinshuizen		woningen in meergezins-huizen		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	100	(100) (3)	100	(100)	100	(100)
	1978	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1979	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1980	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1981	100	(100)	100	(100)	100	(100)
Premiewoningen	1977	100	(100)	99	(100)	100	(100)
	1978	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1979	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1980	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1981	100	(100)	100	(100)	100	(100)
Ongesubsidieerde woningen	1977	98	(100)	91	(100)	98	(100)
	1978	100	(100)	99	(100)	100	(100)
	1979	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1980	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1981	100	(100)	100	(100)	100	(100)
Totaal woningen	1977	99	(100)	99	(100)	99	(100)
	1978	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1979	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1980	100	(100)	100	(100)	100	(100)
	1981	100	(100)	100	(100)	100	(100)

(1) Zie noot 1 bij tabel 1.
(2) Het komt voor dat in een later stadium alsnog tot het aanbrengen van centrale verwarming wordt besloten. De hierboven gegeven cijfers zijn dan ook minima.
(3) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 3B: Percentage woningen (1) met een of meer lig- of zitbaden ten opzichte van het totaal aantal woningen

		eengezinshuizen		woningen in meergezins-huizen		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	2	(2) (2)	1	(1)	1	(2)
	1978	0	(1)	3	(3)	1	(1)
	1979	1	(4)	1	(8)	1	(5)
	1980	0	(6)	0	(5)	0	(6)
	1981	0	(5)	1	(3)	0	(4)
Premiewoningen	1977	41	(44)	35	(35)	39	(37)
	1978	34	(38)	33	(34)	34	(37)
	1979	25	(28)	41	(42)	28	(31)
	1980	29	(38)	27	(19)	28	(34)
	1981	25	(42)	21	(22)	24	(35)
Ongesubsidieerde woningen	1977	89		72		88	
	1978	87		73		86	
	1979	89		73		90	
	1980	88		63		85	
	1981	88		42		86	
Totaal woningen	1977	49		21		43	
	1978	46		29		43	
	1979	38		29		36	
	1980	30		12		25	
	1981	20		9		17	

(1) Zie noot 1 bij tabel 1
(2) Zie noot 4 bij tabel 1

Tabel 3C: Percentage woningen (1) met één of meer douches

		eengezinshuizen		woningen in meergezins-huizen		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	99	(98) (2)	99	(99)	99	(98)
	1978	100	(100)	99	(98)	100	(99)
	1979	100	(97)	99	(92)	100	(96)
	1980	100	(95)	100	(95)	100	(95)
	1981	100	(96)	100	(97)	100	(96)
Premiewoningen	1977	64	(62)	68	(67)	65	(63)
	1978	70	(67)	68	(67)	70	(67)
	1979	78	(75)	60	(59)	75	(72)
	1980	74	(66)	75	(85)	74	(69)
	1981	78	(62)	79	(78)	78	(68)
Ongesubsidieerde woningen	1977	55		53		54	
	1978	62		50		61	
	1979	67		48		64	
	1980	72		56		70	
	1981	76		83		76	
Totaal woningen	1977	69		83		72	
	1978	73		76		74	
	1979	81		76		79	
	1980	84		90		85	
	1981	86		92		88	

(1) Zie noot 1 bij tabel 1.
(2) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 4E: Gemiddeld oppervlak gesloten keuken in m^2

		eengezinshuizen		woningen in meergezins-huizen		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	8,4	(8,4) (1)	9,0	(9,0)	8,6	(8,6)
	1978	8,1	(8,2)	8,0	(8,0)	8,1	(8,1)
	1979	8,0	(8,1)	7,7	(7,8)	7,9	(8,0)
	1980	7,9	(7,8)	8,7	(8,6)	8,2	(8,1)
	1981	7,7	(7,6)	8,7	(8,6)	8,2	(8,0)
Premiewoningen	1977	9,1	(9,2)	7,9	(7,9)	8,9	(9,0)
	1978	8,6	(8,6)	7,8	(7,7)	8,4	(8,4)
	1979	8,3	(8,3)	8,1	(7,8)	8,3	(8,2)
	1980	8,0	(8,2)	7,1	(7,6)	7,9	(8,1)
	1981	7,6	(7,8)	7,3	(7,3)	7,6	(7,6)
Ongesubsidieerde woningen	1977	12,2		7,9		11,8	
	1978	11,8		9,6		11,6	
	1979	12,5		8,6		12,2	
	1980	12,4		7,7		12,1	
	1981	12,4		8,0		12,3	
Totaal woningen	1977	10,1		8,5		9,8	
	1978	9,8		8,2		9,5	
	1979	9,7		7,9		9,3	
	1980	8,9		8,5		8,8	
	1981	8,3		8,3		8,3	

(1) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 4F: Gemiddeld oppervlak per vertrek der overige vertrekken in m^2

		eengezinshuizen		woningen in meergezins-huizen		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	10,8	(10,7) (1)	11,0	(10,5)	10,9	(10,7)
	1978	10,8	(10,7)	10,8	(10,2)	10,8	(10,6)
	1979	10,4	(10,3)	10,7	(10,4)	10,5	(10,3)
	1980	10,6	(10,3)	10,8	(10,4)	10,7	(10,4)
	1981	10,3	(10,3)	10,5	(10,2)	10,4	(10,0)
Premiewoningen	1977	10,9	(10,9)	11,3	(10,3)	11,0	(10,8)
	1978	10,6	(10,5)	10,9	(10,6)	10,7	(10,6)
	1979	10,5	(10,5)	11,0	(10,1)	10,6	(10,4)
	1980	10,2	(10,2)	10,8	(10,9)	10,3	(10,3)
	1981	9,9	(10,0)	10,7	(10,4)	10,1	(10,1)
Ongesubsidieerde woningen	1977	12,7	(12,7)	13,1	(10,9)	12,8	(12,6)
	1978	12,7	(12,7)	12,4	(11,7)	12,6	(12,6)
	1979	12,6	(12,7)	12,1	(11,2)	12,6	(12,5)
	1980	12,8	(12,8)	11,8	(12,0)	12,7	(12,8)
	1981	13,0	(12,9)	11,9	(11,6)	12,9	(12,9)
Totaal woningen	1977	11,5	(11,6)	11,3	(10,5)	11,5	(11,4)
	1978	11,4	(11,4)	11,1	(10,7)	11,3	(11,3)
	1979	11,1	(11,2)	11,0	(10,5)	11,1	(11,1)
	1980	10,9	(10,9)	10,9	(10,6)	10,9	(10,8)
	1981	10,3	(10,3)	10,6	(10,2)	10,4	(10,3)

(1) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 4A: Gemiddelde kernoppervlakte vgl. NEN 2320 in m^2

		eengezinshuizen		woningen in		Totaal	
		meergezins-huizen					
Woningwetwoningen	1977	105	(105) (1)	80	(80)	95	(96)
	1978	103	(103)	80	(80)	96	(97)
	1979	100	(100)	80	(80)	93	(94)
	1980	101	(101)	82	(81)	94	(95)
	1981	100	(99)	83	(82)	93	(94)
Premiewoningen	1977	114	(114)	79	(80)	107	(108)
	1978	110	(111)	81	(81)	103	(103)
	1979	107	(108)	80	(80)	102	(104)
	1980	104	(106)	77	(79)	99	(101)
	1981	101	(105)	75	(75)	95	(94)
Ongesubsidieerde woningen	1977	152		98		148	
	1978	152		102		147	
	1979	153		95		144	
	1980	154		97		146	
	1981	158		89		155	
Totaal woningen	1977	125		82		116	
	1978	124		84		115	
	1979	119		83		111	
	1980	113		82		105	
	1981	105		80		97	

(1) Zie noot 4 bij tabel 1

Tabel 4B: Gemiddeld aantal vertrekken (inkl. gesloten keuken)

		eengezinshuizen		woningen in		Totaal	
		meergezins-huizen					
Woningwetwoningen	1977	4,6	(4,6) (1)	3,3	(3,3)	4,1	(4,1)
	1978	4,5	(4,6)	3,3	(3,4)	4,1	(4,2)
	1979	4,5	(4,5)	3,6	(3,4)	4,1	(4,2)
	1980	4,5	(4,5)	3,6	(3,5)	4,2	(4,2)
	1981	4,5	(4,4)	3,7	(3,6)	4,2	(4,2)
Premiewoningen	1977	4,6	(4,6)	3,0	(3,0)	4,3	(4,3)
	1978	4,6	(4,6)	3,2	(3,1)	4,3	(4,2)
	1979	4,5	(4,5)	3,1	(3,1)	4,2	(4,3)
	1980	4,5	(4,6)	3,0	(3,1)	4,3	(4,4)
	1981	4,5	(4,7)	3,1	(3,1)	4,1	(4,1)
Ongesubsidieerde woningen	1977	5,2		3,2		5,0	
	1978	5,2		3,4		5,0	
	1979	5,2		3,2		4,9	
	1980	5,1		3,2		4,9	
	1981	5,4		3,1		5,3	
Totaal woningen	1977	4,8		3,2		4,5	
	1978	4,8		3,3		4,5	
	1979	4,7		3,3		4,4	
	1980	4,7		3,5		4,3	
	1981	4,6		3,5		4,2	

(1) Zie noot 4 bij tabel 1

Tabel 4C: Gemiddelde woonoppervlakte (1) in m^2

		eengezinshuizen		woningen in meergezins-huizen		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	68	(68) (2)	52	(53)	62	(63)
1978		67	(67)	52	(52)	62	(63)
1979		65	(66)	52	(52)	61	(61)
1980		66	(66)	54	(53)	61	(62)
1981		65	(64)	54	(54)	60	(61)
Premiewoningen	1977	73	(73)	51	(51)	69	(69)
1978		71	(71)	53	(53)	67	(67)
1979		69	(70)	52	(51)	66	(67)
1980		67	(68)	50	(52)	64	(65)
1981		65	(68)	49	(49)	61	(61)
Ongesubsidieerde woningen	1977	97		64		95	
1978		97		67		94	
1979		97		62		92	
1980		97		63		93	
1981		99		57		97	
Totaal woningen	1977	80		53		75	
1978		79		55		74	
1979		77		54		72	
1980		73		54		68	
1981		68		53		63	

(1) Gezamenlijke oppervlakte van woon- en slaapkamer(s) + gesloten keuken
(2) Zie noot 4 bij tabel 1

Tabel 4D: Gemiddeld oppervlak hoofdwoonvertrek inkl. open keuken in m^2

		eengezinshuizen		meergezins-huizen		woningen in		Totaal	
Woningwetwoningen	1977	31	(31) (1)	29	(29)	30	(30)		
	1978	31	(31)	28	(28)	30	(30)		
	1979	30	(31)	27	(28)	29	(30)		
	1980	30	(31)	27	(28)	29	(30)		
	1981	30	(31)	28	(28)	29	(30)		
Premiewoningen	1977	34	(35)	30	(30)	34	(34)		
	1978	34	(34)	31	(31)	33	(33)		
	1979	33	(34)	31	(30)	33	(33)		
	1980	32	(32)	30	(30)	32	(32)		
	1981	32	(32)	29	(29)	31	(31)		
Ongesubsidieerde woningen	1977	45		38		45			
	1978	44		38		43			
	1979	45		37		43			
	1980	44		37		43			
	1981	42		34		42			
Totaal woningen	1977	37		30		36			
	1978	37		31		36			
	1979	36		30		35			
	1980	34		29		32			
	1981	32		28		31			

(1) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 5: Eengezinshuizen naar bouwvorm in percentage van het totaal aantal eengezinshuizen

		vrijstaande woningen(1)		twee onder een kap(1)		overige won.(1)		totaal eengezins-huizen	waarvan: in één bouwlaag (2)		met balkon (3)	
Woningwetwoningen	1977	1	(1) (4)	11	(11)	87	(87)	100	13	(12)	6	(6)
	1978	3	(2)	12	(12)	85	(86)	100	16	(14)	6	(7)
	1979	0	(1)	6	(9)	94	(90)	100	16	(14)	4	(4)
	1980	2	(2)	10	(13)	88	(85)	100	14	(12)	3	(4)
	1981	1	(2)	6	(11)	94	(87)	100	11	(7)	2	(3)
Premiewoningen	1977	10	(10)	22	(24)	68	(66)	100	9	(9)	16	(17)
	1978	7	(8)	20	(22)	73	(71)	100	8	(8)	15	(15)
	1979	5	(5)	19	(18)	77	(76)	100	5	(5)	12	(14)
	1980	4	(4)	20	(21)	77	(75)	100	5	(5)	7	(8)
	1981	4	(4)	17	(15)	80	(82)	100	3	(4)	4	(5)
Ongesubsidieerde woningen	1977	54		27		18		100	38		35	
	1978	50		28		22		100	33		40	
	1979	56		27		18		100	33		41	
	1980	63		23		14		100	36		36	
	1981	81		14		5		100	44		35	
Totaal woningen	1977	24		22		55		100	20		20	
	1978	22		21		58		100	18		22	
	1979	19		18		63		100	16		19	
	1980	15		17		68		100	15		11	
	1981	9		12		79		100	9		6	

(1) Geregistreerd is de lengte van het blok waarin de woning gelegen is. Als er meer woningen van hetzelfde type in verschillende bouwblokken vallen, dan is de gemiddelde bloklengte genomen.

(2) Onder bouwlaag is verstaan elke laag van ten minste 2.30 m. verdiepingshoogte waarvan de vloer niet aan één of meer zijden beneden de straat of aangrenzend erf ligt. De bovenste verdieping van één gebouw, al dan niet in de kap gelegen, is als bouwlaag gerekend indien er met 2.30 m. vrije hoogte een oppervlakte aanwezig is die ten minste 65% bedraagt van de buitenwerks gemeten oppervlakte der daaronder gelegen bouwlaag.

(3) Onder balkons zijn ook dakterrassen gerekend.

(4) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 6: Percentage woningen in meergezinshuizen naar het aantal bouwlagen in het pand waarin zij zijn gelegen en de toepassing van lift en galerijbouw

		% woningen met aantal bouwlagen (1) van:																							
		2		3		4		5		6		7		8		9 e.m.		tot.	waarvan: met lift			in galerij bouw (2)	
Woningwetwoningen	1977	18	(19)(3)	35	(34)	32	(31)	6	(5)	5	(5)	2	(2)	1	(1)	1	(3)	100	29	(29)		48	(54)
	1978	24	(24)	32	(32)	33	(33)	7	(6)	3	(3)	1	(1)	0	(0)	2	(2)	100	21	(21)		42	(45)
	1979	16	(15)	34	(35)	27	(28)	16	(15)	2	(2)	1	(1)	1	(1)	3	(2)	100	27	(29)		32	(45)
	1980	23	(22)	29	(29)	37	(35)	7	(8)	1	(1)	1	(1)	1	(1)	2	(1)	100	16	(19)		39	(46)
	1981	14	(14)	27	(29)	38	(37)	13	(12)	3	(3)	3	(2)	1	(1)	2	(1)	100	22	(22)		46	(53)
Premiewoningen	1977	8	(7)	25	(25)	23	(23)	12	(12)	18	(14)	2	(2)	1	(1)*	11	(16)	100	61	(62)		48	(66)
	1978	12	(12)	26	(26)	20	(19)	11	(11)	7	(7)	8	(8)	2	(2)	13	(13)	100	58	(60)		38	(55)
	1979	11	(10)	34	(30)	37	(38)	14	(17)	1	(1)	2	(2)	0	(0)	2	(4)	100	45	(47)		50	(70)
	1980	18	(19)	33	(34)	26	(25)	17	(16)	1	(1)	1	(1)	0	(0)	3	(4)	100	43	(50)		53	(67)
	1981	10	(10)	30	(26)	36	(37)	12	(13)	6	(7)	4	(5)	1	(1)	2	(2)	100	47	(55)		55	(75)
Ongesubsidieerde woningen	1977	14		21		22		17		10		2		6		8		100	72			41	(59)
	1978	17		26		27		11		6		4		3		6		100	59			36	(43)
	1979	10		30		29		13		10		4		2		3		100	55			39	(44)
	1980	25		23		29		8		2		1		0		12		100	48			39	(55)
	1981	25		58		0		8		8		0		0		0		100	25			42	(50)
Totaal woningen	1977	14		30		28		9		10		2		2		5		100	45			47	(59)
	1978	17		28		26		10		5		4		2		8		100	45			39	(49)
	1979	13		33		31		15		3		2		1		3		100	39			40	(51)
	1980	22		29		33		9		1		1		0		3		100	25			42	(50)
	1981	13		28		37		12		4		3		1		2		100	31			49	(59)

(1) Zie noot 2 bij tabel 5

(2) Hieronder worden zowel open als gesloten galerijen gerekend, alsmede kombinaties van galerij en corridorbouw in meergezinshuizen. (MVROM rekende hierbij ook de corridorbouw).

(3) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 7: Gemiddeld aantal closetpotten per woning

	woningwetwoningen			premiewoningen			ongesubsidieerde woningen			Totaal woningen		
	e.g.	m.g.	tot.	e.g.	m.g.	tot.	e.g.	m.g.	tot.	e.g.	m.g.	tot.
1977	1,61 (1,61)(1)	1,13 (1,13)	1,43 (1,45)	1,86 (1,88)	1,14 (1,14)	1,73 (1,73)	1,96	1,40	1,91	1,83	1,17	1,70
1978	1,51 (1,52)	1,15 (1,16)	1,39 (1,41)	1,80 (1,82)	1,19 (1,18)	1,65 (1,66)	1,98	1,38	1,92	1,80	1,20	1,67
1979	1,46 (1,48)	1,16 (1,15)	1,36 (1,38)	1,74 (1,78)	1,16 (1,19)	1,63 (1,68)	2,01	1,28	1,90	1,74	1,19	1,62
1980	1,46 (1,47)	1,11 (1,11)	1,32 (1,36)	1,75 (1,72)	1,11 (1,12)	1,56 (1,62)	1,98	1,30	1,90	1,64	1,13	1,51
1981	1,44 (1,50)	1,11 (1,11)	1,30 (1,37)	1,63 (1,71)	1,10 (1,10)	1,51 (1,50)	1,93	1,17	1,90	1,58	1,11	1,44

(1) Zie noot 4 bij tabel 1.

Tabel 8: Gemiddeld aantal wastafels per woning

	woningwetwoningen			premiewoningen			ongesubsidieerde woningen			totaal woningen		
	e.g.	m.g.	tot.	e.g.	m.g.	tot.	e.g.	m.g.	tot.	e.g.	m.g.	tot.
1977	1,28 (1,29)(1)	1,04 (1,04)	1,19 (1,21)	1,35 (1,35)	1,09 (1,09)	1,31 (1,30)	1,73	1,37	1,71	1,47	1,10	1,39
1978	1,27 (1,26)	1,08 (1,08)	1,21 (1,21)	1,26 (1,27)	1,04 (1,04)	1,21 (1,22)	1,74	1,34	1,70	1,44	1,10	1,37
1979	1,19 (1,17)	1,07 (1,06)	1,15 (1,14)	1,21 (1,23)	1,05 (1,06)	1,18 (1,20)	1,60	1,15	1,53	1,32	1,08	1,27
1980	1,20 (1,17)	1,06 (1,06)	1,15 (1,13)	1,15 (1,19)	1,04 (1,06)	1,13 (1,17)	1,57	1,19	1,52	1,26	1,07	1,21
1981	1,14 (1,12)	1,05 (1,04)	1,10 (1,09)	1,15 (1,23)	1,04 (1,04)	1,12 (1,17)	1,55	1,33	1,55	1,18	1,06	1,14

(1) Zie noot 4 bij tabel 1

Tabel 9: Gemiddelde kavelgrootte per woning in m^2

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	158	159	155	151	154
M	135 (1)	122 (1)	—	122 (1)	111 (1)
Totaal	158	158	155	150	153
Premiebouw					
E	209	185	172	179	170
M	160 (1)	131 (1)	—	173 (1)	152 (1)
Totaal	209	185	172	179	170
Ongesubsidieerde bouw					
E	737	716	637	742	853
M	127 (1)	—	—	—	—
Totaal	737	716	637	742	853
Totale woningbouw					
E	345	352	290	267	206
M	146 (1)	126 (1)	—	124 (1)	122 (1)
Totaal	344	352	290	264	205
missing values	31,5%	31,4%	31,4%	31,5%	34,8%

(1) n = klein

Tabel 10: Gemiddelde bloklengte (1) in aantal woningen

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	4,6	5,5	7,3	5,1	5,7
M	5,5	6,8	10,6	4,3	6,1
Totaal	4,9	5,9	8,4	4,8	5,9
Premiebouw					
E	4,1	4,4	4,4	4,5	5,0
M	4,6	4,8	4,8	4,2	4,7
Totaal	4,2	4,5	4,5	4,5	5,0
Ongesubsidieerde bouw					
E	2,0	2,1	2,0	1,7	1,3
M	3,9	3,4	3,9	3,7	2,8
Totaal	2,2	2,3	2,3	2,0	1,4
Totale woningbouw					
E	3,5	3,8	4,8	4,2	5,0
M	5,0	5,2	7,3	4,2	5,5
Totaal	3,8	4,1	5,1	4,2	5,2

(1) Dit is de lengte van het blok waarin de betrokken woning is gelegen, gemeten in aantal woningen. Als er meer woningen van hetzelfde type in verschillende lengten van bouwblokken vallen, dan is de gemiddelde bloklengte genomen. Indien een gedeelte van een blok woningen is gegund en/of goedgekeurd, dan is de totale bloklengte gekodeerd waarvan de woning deel uitmaakt.

Tabel 11: Gemiddeld aantal bouwlagen (1)

		1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw						
	E	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
	M	3,6	3,4	3,8	3,5	3,9
	Totaal	2,5	2,4	2,5	2,5	2,8
Premiebouw						
	E	1,9	2,0	2,0	2,0	2,0
	M	4,9	4,9	3,8	3,7	4,0
	Totaal	2,5	2,6	2,3	2,3	2,5
Ongesubsidieerde bouw						
	E	1,6	1,7	1,7	1,7	1,6
	M	4,7	4,3	4,2	4,4	3,2
	Totaal	1,9	2,0	2,1	2,0	1,6
Totale woningbouw						
	E	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9
	M	4,2	4,3	3,9	3,6	3,9
	Totaal	2,3	2,4	2,3	2,3	2,5

(1) Onder bouwlaag wordt verstaan elke laag die het gebouw bevat van tenminste 230 cm. verdiepingshoogte waarvan de vloer niet aan één of meer zijden de straat of het erf ligt. De bovenste verdieping van een gebouw, indien over tenminste 65% van de buitenwerks oppervlakte van de daaronder gelegen bouwlaag een verdiepingshoogte van 230 cm. bezit.

Tabel 12: Gemiddelde gevelbreedte (1) in cm.

		1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw						
	E	580	590	584	575	572
	M	682	686	700	700	701
	Totaal	618	621	621	623	626
Premiebouw						
	E	613	603	586	580	569
	M	681	752	680	675	683
	Totaal	626	638	604	597	596
Ongesubsidieerde bouw						
	E	878	846	888	893	941
	M	784	791	786	785	794
	Totaal	870	840	873	879	934
Totale woningbouw						
	E	699	688	677	643	601
	M	693	734	709	701	695
	Totaal	698	698	684	659	631

(1) De gevelbreedte wordt gemeten h.o.h. bouwmuur evenwijdig aan de straatas. Indien een woning op de hoek van twee straten is gebouwd, wordt de gevel aangehouden van de straat, waaraan de woning is gelegen.

Tabel 13: Gemiddelde woningdiepte (1) in cm.

		1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw						
	E	919	926	928	921	903
	M	1065	1028	1024	1012	1044
	Totaal	974	959	959	956	962
Premiebouw						
	E	925	922	916	907	906
	M	1075	1036	1098	1101	1065
	Totaal	953	948	950	942	944
Ongesubsidieerde bouw						
	E	1001	1006	1003	983	996
	M	1185	1176	1192	1213	999
	Totaal	1016	1024	1032	1013	996
Totale woningbouw						
	E	950	953	946	928	912
	M	1082	1055	1082	1050	1051
	Totaal	978	975	976	961	956

(1) De woningdiepte is gemeten loodrecht op de straatas

Tabel 14: Gemiddelde bruto inhoud (1) in m^3

		1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw						
	E	354	349	342	342	335
	M	261	251	249	269	261
	Totaal	319	318	312	314	304
Premiebouw						
	E	391	380	369	365	351
	M	253	265	262	260	246
	Totaal	366	354	349	346	325
Ongesubsidieerde bouw						
	E	548	544	563	571	587
	M	311	328	301	306	303
	Totaal	529	521	524	537	574
Totale woningbouw						
	E	438	433	420	399	365
	M	264	270	264	270	256
	Totaal	402	398	386	364	331

(1) De bruto inhoud is de buitenwerks gemeten totale inhoud, met uitzondering van de balkons en loggia's, maar inkl. de (fiktieve) inhoud van galerijen.

Tabel 15: Gemiddeld aantal slaapkamers (1)

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	3,1	3,0	3,0	3,0	3,0
M	1,8	1,9	1,9	2,0	2,1
Totaal	2,6	2,7	2,7	2,6	2,6
Premiebouw					
E	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0
M	1,6	1,9	1,7	1,7	1,7
Totaal	2,9	2,9	2,8	2,8	2,7
Ongesubsidieerde bouw					
E	3,7	3,7	3,6	3,6	3,7
M	1,7	2,0	1,9	2,0	1,8
Totaal	3,5	3,5	3,4	3,7	3,6
Totale woningbouw					
E	3,3	3,3	3,2	3,1	3,1
M	1,7	1,9	1,8	1,9	1,9
Totaal	3,0	3,0	2,9	2,8	2,7

(1) Tot slaapkamers worden alle ruimten gerekend die als slaapkamer gebruikt kunnen worden in het kader van de V & W.

Tabel 16: Gemiddelde oppervlakte badruimten (1) in m^2

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	4,6	4,6	4,9	4,6	4,5
M	4,1	4,0	4,0	4,1	4,0
Totaal	4,4	4,4	4,4	4,4	4,3
Premiebouw					
E	5,2	5,1	5,1	5,0	4,8
M	4,2	4,5	4,6	4,3	4,2
Totaal	5,0	5,0	5,0	4,9	4,7
Ongesubsidieerde bouw					
E	6,0	5,9	6,1	6,3	6,5
M	4,8	5,1	4,8	4,9	5,0
Totaal	5,9	5,8	5,9	6,1	6,4
Totale woningbouw					
E	5,4	5,3	5,3	5,1	4,8
M	4,2	4,4	4,3	4,2	4,1
Totaal	5,1	5,1	5,1	4,9	4,6

(1) Het gemiddeld oppervlak is hier berekend per badruimte en niet per woning (er zijn woningen met meer dan een badruimte).

Tabel 17: Gemiddelde oppervlakte berging (1) in m^2

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetwoning					
E	7,2	7,4	7,1	7,0	7,2
M	6,4	6,2	6,3	6,4	6,2
Totaal	6,9	7,0	6,8	6,8	6,8
Premiebouw					
E	6,1	6,4	6,5	6,0	6,0
M	6,7	6,3	5,9	6,4	5,9
Totaal	6,2	6,4	6,4	6,0	6,0
Ongesubsidieerde bouw					
E	8,7	9,1	11,6	12,8	13,5
M	6,8	6,0	5,9	7,0	8,5
Totaal	8,5	8,7	10,7	12,0	13,3
Totale woningbouw					
E	7,3	7,6	8,2	7,8	7,1
M	6,5	6,2	6,1	6,4	6,1
Totaal	7,1	7,3	7,7	7,4	6,8

(1) Tot de berging is gerekend: het totaal van alle bergmogelijkheden op en buiten eigen kavel, vrijstaand, in- of aangebouwd, in de onderbouwen, in kelders of in souterrains.
De eventuele berging op zolders is niet meegerekend.

Tabel 18: Gemiddeld aantal kasten (1) per woning

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	7,3	7,2	7,0	7,1	7,1
M	6,3	6,4	6,5	6,7	6,9
Totaal	6,9	7,0	6,9	6,9	7,0
Premiebouw					
E	7,1	7,2	6,9	6,7	7,1
M	5,7	6,1	5,8	5,5	6,0
Totaal	6,8	7,0	6,7	6,5	6,9
Ongesubsidieerde bouw					
E	4,8	5,1	5,2	4,8	5,0
M	4,2	3,6	3,4	3,8	3,8
Totaal	4,8	4,9	4,9	4,7	4,9
Totale woningbouw					
E	6,3	6,5	6,4	6,4	7,0
M	5,9	5,8	5,7	6,2	6,5
Totaal	6,2	6,3	6,2	6,4	6,8

(1) Onder vaste kasten wordt verstaan, op de bouw op traditionele wijze vervaardigde kasten, dus ook kasten die een kozijn hebben met een deur. Ook de kelderkast - al dan niet verdiept - onder de trap en de meterkast worden meegeteld. Onder losse kasten worden verstaan de zogenaamde kant en klaar (prefab) kasten, welke op de bouw slechts gesteld behoeven te worden. Aangezien het nogal eens voorkomt, dat deze op de tekeningen niet zijn aangegeven, is zo mogelijk het bestek op dit punt geraadpleegd.
Niet meegeteld zijn o.a. balkonkasten, de inpandige berging, hang- en aanrechtkastjes in de keuken. Kasten breder dan 90 cm. zijn als 2 kasten geteld.

Tabel 19: Gemiddelde grondkosten per m^2 in guldens

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	88	96	107	119	127
M	152	147 (1)	143 (1)	132 (1)	158 (1)
Totaal	92	100	108	119	128
Premiebouw					
E	114	130	139	143	161
M	178	109 (1)	182 (1)	175 (1)	123 (1)
Totaal	115	130	139	144	160
Ongesubsidieerde bouw					
E	–	–	–	–	–
M	–	–	–	–	–
Totaal	–	–	–	–	–
Totale woningbouw					
E	104	118	126	129	144
M	160	142 (1)	171 (1)	138 (1)	143 (1)
Totaal	106	119	127	130	144
% missing values	53,9	56,7	53,3	50,4	48,3

(1) n = klein

Tabel 20: Gemiddelde aanneemsom (1) in guldens

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	68.639	79.656	87.133	97.529	98.592
M	68.713	84.842	86.153	97.698	103.347
Totaal	68.668	81.328	86.823	97.593	100.565
Premiebouw					
E	85.848	92.808	102.258	107.643	105.432
M	86.239	90.880	99.110	101.574	102.519
Totaal	85.898	92.521	101.789	107.085	105.044
Ongesubsidieerde bouw					
E	133.095	152.742	167.677	179.114	201.275
M	110.430	131.930	127.259	114.464	---
Totaal	131.621	150.646	162.092	173.179	201.275
Totale woningbouw					
E	101.900	114.248	119.883	120.077	103.840
M	79.467	96.379	97.853	99.241	103.235
Totaal	98.047	111.029	115.340	114.815	103.648
Missing values	20,2%	17,8%	15,0%	18,0%	31,1%

(1) Voor de woningwet is de aanneemsom gedokumenteerd die vermeld wordt op het berekeningsformulier van de lening. Voor de partikulier gesubsidieerde bouw is de aanneemsom vermeld op de aanvraag om verstrekking. De aanneemsom van de ongesubsidieerde sektor staat vermeld op het V 22-bouwstatistiekformulier van het CBS.

Tabel 21: Aanneemsom (1) in guldens per m^3 bruto inhoud (2)

	1977	1978	1979	1980	1981
Woningwetbouw					
E	198	232	259	289	304
M	272	368	362	379	413
Totaal	227	276	291	323	349
Premiebouw					
E	222	246	281	295	303
M	354	336	392	420 (3)	448 (3)
Totaal	239	259	297	307	323
Ongesubsidieerde bouw					
E	246	282	299	316	344
M	380	413	466	403 (3)	—
Totaal	254	296	322	324	344
Totale woningbouw					
E	227	258	280	297	304
M	310	368	391	384	417
Totaal	241	277	303	319	340
Missing values	20,2%	17,8%	15,0%	18,0%	31,1%

(1) Zie noot 1 bij tabel 20
(2) Zie noot 1 bij tabel 14
(3) n = klein

Tabel 22: Percentage woningwetwoningen naar aantal VE's

VE's	1	1½	2	2½	3	3½	4	4½	5	5½	6	>6	Totaal
Woningwet eengezinshuizen													
1977	0,0	0,1	0,9	1,6	3,1	7,4	16,4	31,0	15,8	10,4	8,8	4,5	100
1978	0,0	0,0	1,0	1,2	3,1	9,1	18,1	26,1	17,5	10,6	7,0	5,3	100
1979	0,2	0,1	0,4	1,7	1,9	12,0	21,6	30,4	14,3	8,5	6,2	2,6	100
1980	0,0	0,0	0,7	2,3	3,2	9,5	19,4	31,6	16,4	9,0	6,6	1,2	100
1981	0,0	0,0	0,3	1,2	2,3	8,8	19,3	35,6	15,2	8,4	7,2	1,8	100
Woningwet meergezinshuizen													
1977	1,6	1,8	8,0	29,6	9,7	17,6	13,8	9,8	5,3	1,3	1,3	0,3	100
1978	0,9	3,1	12,9	27,6	7,8	18,2	11,3	7,8	6,9	1,9	0,9	0,6	100
1979	0,5	0,8	12,4	26,8	16,6	16,3	9,7	7,6	5,8	0,8	2,6	0,0	100
1980	0,0	0,4	9,1	26,2	14,2	19,2	12,4	7,0	5,3	2,9	1,9	1,1	100
1981	0,0	0,7	9,4	21,5	13,4	19,0	12,7	13,1	4,8	3,1	1,3	0,9	100
Woningwet totaal													
1977	0,6	0,8	3,6	12,1	5,6	11,2	15,4	23,1	11,9	7,0	6,2	2,7	100
1978	0,3	1,0	4,8	10,3	4,6	12,0	15,9	20,3	14,1	7,8	5,1	3,8	100
1979	0,3	0,3	4,2	9,8	6,6	13,4	17,8	23,1	11,6	6,0	5,1	1,8	100
1980	0,0	0,2	4,0	11,6	7,5	13,3	16,7	22,1	12,1	6,6	4,8	1,4	100
1981	0,0	0,3	4,2	9,8	7,0	13,1	16,5	26,1	10,8	6,2	4,7	1,2	100

Tabel 23: Percentage premiewoningen naar VE's

VE's	1	1½	2	2½	3	3½	4	4½	5	5½	6	>6	Totaal
Premie eengezinshuizen													
1977	0,0	0,0	0,3	0,7	0,8	4,3	17,1	27,5	19,8	13,0	12,3	4,3	100
1978	0,0	0,0	0,2	0,8	1,6	6,8	19,8	30,5	18,7	11,3	7,5	2,7	100
1979	0,2	0,0	0,2	1,2	2,9	7,0	25,7	33,2	13,0	8,5	5,4	2,6	100
1980	0,0	0,0	0,2	0,6	3,1	10,8	31,1	29,5	11,8	6,7	5,1	1,2	100
1981	0,1	0,0	0,2	1,0	2,5	11,9	37,6	25,5	10,2	6,6	3,4	1,2	100
Premie meergezinshuizen													
1977	0,9	3,7	13,5	37,2	7,5	13,7	11,9	2,9	4,7	1,9	1,7	0,4	100
1978	0,2	0,9	7,1	30,8	12,0	19,5	12,0	8,5	6,6	1,2	0,9	0,2	100
1979	1,0	0,7	4,9	39,4	15,7	20,6	8,7	4,5	3,5	1,0	0,0	0,0	100
1980	0,4	2,5	8,9	35,4	18,6	17,3	8,9	3,0	1,7	0,4	0,8	2,1	100
1981	0,6	2,5	9,8	38,5	19,0	13,8	6,3	4,0	2,5	0,6	1,9	0,4	100
Premiewoningen totaal													
1977	0,2	0,7	2,7	7,4	2,0	6,0	16,2	22,9	17,0	11,0	10,3	3,5	100
1978	0,1	0,2	1,8	7,7	4,0	9,7	18,0	25,4	15,9	8,9	6,0	2,2	100
1979	0,3	0,1	1,1	8,3	5,3	9,5	22,5	27,9	11,2	7,1	4,4	2,2	100
1980	0,1	0,4	1,7	6,8	5,8	11,9	27,2	24,8	10,0	5,6	4,3	1,2	100
1981	0,2	0,6	2,5	9,9	6,4	12,4	30,1	20,4	8,3	5,1	3,0	1,0	100

BIJLAGE 1: PUBLIKATIES VAN GEGEVENS UIT DE KWD

Vanaf de start van de Kwalitatieve Woningdokumentatie heeft het Ministerie regelmatig zorg gedragen voor publikatie van de voornaamste gegevens in de jaarverslagen van de Centrale Directie, resp. het Directoraat-Generaal van de Volkshuisvesting.
In 1976 werden de gegevens in een losse bijlage bij het jaarverslag gevoegd en in 1977 wordt in het jaarverslag van de CDV gemeld dat de gegevens van dat jaar ook in een afzonderlijke publikatie bekend gemaakt zullen worden. Tot op heden is deze publikatie nog niet verschenen. Sindsdien is er met betrekking tot de Kwalitatieve Woningdokumentatie niets meer te vinden in jaarverslagen van de CDV.
Het Ministerie heeft wèl regelmatig gegevens verstrekt aan het CBS voor publikatie in de Maandstatistiek Bouwnijverheid. Hoewel pas in de inhoudsopgave van de Maandstatistiek bouwnijverheid van september 1981 expliciet is aangegeven dat het hier gaat om gegevens uit de KWD zijn daarvóór gepubliceerde getallen met als bron: "Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening" ook uit de KWD afkomstig.

Het volgende staatje geeft een overzicht van de publikaties met betrekking tot de KWD die in de loop der tijd verschenen zijn.

Publikaties met gegevens uit de Kwalitatieve Woningdokumentatie (KWD)(1)

- Centrale Directie van de Wederopbouw en de Volkshuisvesting,
  Jaarverslag 1950, p. 33-35.
- idem
  Jaarverslag 1951, p. 34-39.
- idem
  Jaarverslag 1952, p. 28-30
- idem
  Jaarverslag 1953, p. 32-33 en p. 167-188.
- idem
  Jaarverslag 1954, p. 44-47 en p. 161-176.
- idem
  Jaarverslag 1955, p. 43-44 en p. 174-182.
- Centrale Directie van de Volkshuisvesting en de Bouwnijverheid,
  Jaarverslag 1956, p. 31-32 en p. 141-152.
- idem
  Jaarverslag 1957, p. 109-110 en p. 184-194.

(1) tot 1954 heet de KWD: "Qualitatieve Woningstatistiek".

- idem
  Jaarverslag 1958, p. 107 en p. 143-153.
- idem
  Jaarverslag 1959, p. 113-114 en p. 184-196.
- idem
  Jaarverslag 1960, p. 140 en p. 169-180.
- idem
  Jaarverslag 1961, p. 130-131 en p. 146-158.
- idem
  Jaarverslag 1962, p. 210-213 en p. 230-247.
- idem
  Jaarverslag 1963, p. 172-173 en p. 254-272.
- idem
  Jaarverslag 1964, p. 191-211.
- idem
  Jaarverslag 1965, p. 219-241.
- Centrale Directie van de Volkshuisvesting en de Bouwnijverheid en Inspectie van de Volkshuisvesting,
  Jaarverslag 1966, p. 75-76 en p. 151-172.
- idem
  Jaarverslag 1967, p. 68 en p. 132-157.
- idem
  Jaarverslag 1968, p. 36 en p. 165-190.
- idem
  Jaarverslag 1969, p. 27 en p. 150-176.
- idem
  Jaarverslag 1970, p. 183-207.
- Centrale Directie van de Volkshuisvesting en de Bouwnijverheid en het Staatstoezicht op de Volkshuisvesting,
  Jaarverslag 1971, p. 67-68 en p. 162-188.
- idem
  Jaarverslag 1972, p. 125-126 en p. 180-210.
- idem
  Jaarverslag 1973, p. 112-113 en p. 154-191.
- idem
  Jaarverslag 1974, p. 146-179.
- Centrale Directie van de Volkshuisvesting en Staatstoezicht op de Volkshuisvesting,
  Jaarverslag 1975, p. 147-148 en p. 149-175.
- Centrale Directie van de Volkshuisvesting,
  Jaarverslag 1976, losse bijlage.
- idem
  Jaarverslag 1977, p. 55-56 (1)

(1) Hierin wordt gemeld dat de gegevens vanaf 1977 in een afzonderlijke publikatie worden bekend gemaakt. Tot op heden is deze publikatie niet verschenen.

- Ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Centrale Directie van de Volkshuisvesting, Directie Onderzoek, Afdeling Sociaal-Economisch Onderzoek,
  L.A. Bruggeman, Kwalitatieve Woningdocumentatie (KWD) 1948-1977, 's-Gravenhage, 1981.

Overzicht van de jaarlijkse publikatie van gegevens uit de Kwalitatieve Woningdokumentatie door het CBS

Maandstatistiek van de Bouwbedrijvigheid

maart 1962	staat nr. 31, 32, 33	gegevens t/m 1960
maart 1963	staat nr. 30, 31, 32	gegevens t/m 1961
maart 1964	staat nr. 40, 41 , 42, 43	gegevens t/m 1962
juli 1965	staat nr. 31, 32, 33, 34	gegevens t/m 1964

Maandstatistiek (van de) bouwnijverheid

juli 1966	tabellen D1 en D2	gegevens t/m 1965
juli 1967	tabellen A1 t/m A5	gegevens t/m 1966
oktober 1968	tabellen C1 t/m C5	gegevens t/m 1967
oktober 1969	tabellen A1 t/m A5	gegevens t/m 1968
oktober 1970	tabellen A1 t/m A6	gegevens t/m 1969
oktober 1971	tabellen A1 t/m A6	gegevens t/m 1970
december 1972	tabellen A1 t/m A6	gegevens t/m 1971
september 1973	tabellen D1 t/m D6	gegevens t/m 1972
oktober 1974	tabellen D1 t/m D6	gegevens t/m 1973
oktober 1975	tabellen C1 t/m C6	gegevens t/m 1974
oktober 1976	tabellen A1 t/m A6	gegevens t/m 1975
oktober 1977	tabellen A1 t/m A8	gegevens t/m 1976
april 1980	tabellen 12.1 t/m 12.8	gegevens t/m 1977
mei 1982	tabellen 12.1 t/m 12.8	gegevens t/m 1980
januari 1983	tabellen 12.1 t/m 12.8	gegevens t/m 1981

BIJLAGE 2: KODEBOEK KWALITATIEVE WONINGDOKUMENTATIE (KWD)

De KWD wordt steeds per jaar op tape gezet (vanaf 1977).
Veranderingen in dossiers worden zover ze vallen in het jaar van behandeling nog meegenomen; daarna niet meer.
De steekproefbasis (1977 1 : 10 en vanaf 1978 1 : 25) is reeds opgenomen in var. 016 (vraag 22). Deze variabele dient als wegingsfactor voor het geheel.

var. nr.	vraag nr.	Vraag	Antwoordalternatieven + kodes + toelichting	Aantal posities	kolommen	Opmerkingen
001	1	Volgnummer van het dossier	Van de nummers vermeld op de dossiers worden in principe alleen de cijfers in de hiervoor bestemde kodevakjes ingevuld, dus HV 3614 wordt [0][0][3][6][1][4]. Bij Premie A woningen wordt als eerste van de 6 posities altijd een 8 genoteerd, dus NP 80180 wordt [8][8][0][1][8][0] . Bij "vrije sektor" woningen wordt in de eerste positie altijd een 9 genoteerd. Voor de ongesubsidieerde bouw wordt het eerste steekproef-nummer als dossier-nummer gebruikt. Woningen in de "Beschutte Sfeer" hebben soms een woningwetnummer en soms een premienummer afhankelijk van de financieringsbron die is toegepast. Waaruit komen de gegevens. De gegevens van de kwalitatieve woningdokumentatie (KWD) worden ontleend aan de tekeningen en bestekken c.q. technische omschrijvingen die, bij de aanvraag om subsidie-toekenning, moeten worden overlegd. Van de hiervoor genoemde bescheiden worden dossiers gevormd. Deze dossiers krijgen een nummer dat in hoofdzaak bestaat uit twee letters en zes cijfers. Van deze twee letters is de eerste letter een aanduiding voor de provincie waarin de woning(en) worden gebouwd. De tweede letter geeft aan of het woningwet- of particulier gesubsidieerde bouw betreft. De eerste letter staat voor de provincie; A = Groningen B = Friesland D = Drenthe E = Overijssel M = Gelderland L = Utrecht G = N-Holland H = Z-Holland K = Zeeland N = N-Brabant P = Limburg U = Z.Y.P. Voor de drie grootste gemeenten worden eigen dossierletters gebruikt t.w.: X = Amsterdam Y = 's-Gravenhage Z = Rotterdam De tweede letter staat voor; P = Partikulier gesubsidieerde bouw V = Woningwetbouw Op sommige woningwet-dossiers kunnen meerdere letters voorkomen n.l. de letters B of BS toegevoegd aan de normale twee letters. Als dit het geval is is er sprake van woningwetwoningen die gebouwd zijn in de Beschutte Sfeer. Om een dossier terug te kunnen vinden moet dus naast het dossiernummer ook de provincie (zie var. 002) en de subsidieregeling (zie var. 007) bekend zijn.	6	1-6	

002	2	Provincie	Groningen = 01 Friesland = 02 Drenthe = 03 Overijssel = 04 Gelderland = 05 Utrecht = 06 Noord-Holland = 07 Zuid-Holland = 08 Zeeland = 09 N. Brabant = 10 Limburg = 11 Zuid. IJsselmeerpolders = 12 Amsterdam = 17 Rotterdam = 18 Den Haag = 28 Opmerking: Let op de plaatsen die onder de agglomeratie Amsterdam, Rotterdam en 's-Gravenhage vallen, deze krijgen niet het gebruikelijke provincie-nummer maar het nummer van de hiervoor genoemde agglomeratie.	2	7-8
003	21	Volgnummer van type	Getal van twee cijfers. Wanneer woningen van overigens gelijk type gelegen zijn in blokken met een verschillend aantal bouwlagen, worden zij als afzonderlijke typen (met eigen kodeslip) behandeld. Benedenwoningen worden altijd als afzonderlijk type behandeld. Een benedenwoning is een woning, welke óf op de begane grond is gelegen óf die rust op een onderbouw, welke niet als bouwlaag wordt aangemerkt (zie toelichting op vraag 12, var. 011). Per dossier mag slechts één volgnummer type 01 voorkomen, aangezien op dit nummer de gegevens welke op het dossier betrekking hebben, worden uitgedraaid. Bijvoorbeeld: Het aantal woningen per type 01 (var. 006) levert de komplexgrootten op.	2	9-10
004	3	Kwartaal en jaar gunningsbrief, beschikking of bouwvergunning.	Getal van twee cijfers. Het eerste cijfer is de kode voor het kwartaalnummer (1, 2, 3 of 4). Het tweede cijfer is het laatste cijfer van het desbetreffende dokumentatiejaar (bijv. 1977 is kode 7). Aangehouden worden de respektievelijke datums vermeld op de gunningsbrief van de woningwet, de beschikking van de particulier gesubsidieerde bouw en de gemeentelijke bouwvergunning van de ongesubsidieerde bouw.	2	11-12

005	4	Gemeente en grootte-klasse van de gemeente	Getal van vier cijfers (zie kodelijst in bijlage 1) Toelichting: de eerste drie cijfers = gemeente De gemeenten zijn in deze eerste drie cijfers gekodeerd naar een typologische groepering volgens urbanisatiegraad welke door het C.B.S. is vastgesteld. De omschrijving daarvan is als volgt:	4	13-16

Categorie	Omschrijving	kode
A	Plattelandsgemeenten	
A1	> 50% agrarische beroepsbevolking	100 " 199
A2	40 - 50% agrarische beroepsbevolking	200 " 299
A3	30 - 40% agrarische beroepsbevolking	300 " 349
A4	20 - 30% agrarische beroepsbevolking	350 " 399
B	Verstedelijkte plattelandsgemeenten (< 20% agrarische manlijke beroepsbevolking)	
B1	Grootste woonkern <5.000 inwoners	400 " 459
B2	idem 5.000 - 20.000 inwoners	460 " 499
B3	Specifieke forensengemeenten	500 " 599
C	Gemeenten met stedelijk karakter	
C1	stedelijke woonkern 2.000 - <10.000 inwoners	700 " 749
C2	stedelijke woonkern 10.000 - <30.000 inwoners	750 " 799
C3	stedelijke woonkern 30.000 - <50.000 inwoners	800 " 849
C4	stedelijke woonkern 50.000 - <100.000 inwoners	850 " 899
C5	stedelijke woonkern 100.000 - en meer	900 " 999

Het laatste cijfer = grootte-klasse van gemeente.

Kode	Inwoneraantal per 1 januari van het voorafgaande jaar
0	>300.000 inwoners
1	100.000 - 300.000 inwoners
2	50.000 - 100.000 inwoners
3	25.000 - 50.000 inwoners
4	20.000 - 25.000 inwoners
5	10.000 - 20.000 inwoners
6	5.000 - 10.000 inwoners
7	2.000 - 5.000 inwoners
8	1.000 - 2.000 inwoners
9	< 1.000 inwoners

N.B.: In bijlage 1 zijn de kodelijsten v.a. 1977 opgenomen.

Let op: Voor het terugzoeken van gegevens van woningen in één bepaalde gemeente moet behalve het kodenummer van die gemeente ook de kode van de provincie waarin die gemeente ligt betrokken worden.
(een zelfde getal van 4 cijfers kan in meer dan een provincie voorkomen).

006	5	Totaal aantal woningen van het dossier	Getal van drie cijfers. Dit betreft alle woningen in het dossier waarvoor een gunning, beschikking of gemeentelijke bouwvergunning is afgegeven. Opmerking: bij deelplannen wordt alleen het aantal woningen gekodeerd waarvoor de hiervoor genoemde gunning, beschikking of bouwvergunning is afgegeven. Om te achterhalen in welke komplexgrootten gebouwd is moet het aantal woningen voor alle typen 01 (var. 003, vraag 21) opgevraagd worden.	3	17-19	
007	6	Subsidieregeling	woningwetbouw koop ..... 1 woningwetbouw huur ..... 2 particulier gesubsidieerde bouw koop ..... 3 particulier gesubsidieerde bouw huur ..... 4 niet gesubsidieerde bouw koop ..... 5 niet gesubsidieerde bouw huur ..... 6 niet gesubsidieerde bouw niet bekend koop of huur .. 7 Toelichting Onder woningwetbouw koop zijn gekodeerd de woningen gebouwd in de beschutte sfeer en premie-A woningen.	1	20	m.i.v. 1981 zijn alle niet gesubsidieerde woningen gecodeerd onder 5.
008	7	Bijzondere subsidieregelingen	Lokatie subsidie ..... 1 Goed en goedkoop ..... 2 Experimentele bouw ..... 3 Beschutte sfeer ..... 4 Combinatie 1 + 2 ..... 5 Combinatie 1 + 3 ..... 6 Combinatie 1 + 4 ..... 7 Overige ..... 9 Geen van deze 0	1	21	onder 4 en 9 is ook 'n deel Premie A geskoord. Beschutte sfeer is niet meer terug te vinden.
009	8	Opdrachtgever	Rijk, provincie, waterschap e.d. ..... 1 Gemeente ..... 2 Toegelaten woningbouwcorporatie ..... 3 Andere vereniging, stichting, kerkgenootschap e.d. . 4 Institutionele belegger ..... 5 Industrie- of handelsbedrijf ..... 6 Particulier persoon, voor eigen bewoning ..... 7 Particulier persoon, voor verhuur ..... 8 Onbekend 0	1	22	
010	11	Bloklengte	Getal van twee cijfers. Dit is de lengte van het blok waarin de betrokken woning ligt, gemeten in aantal woningen. Als er meer woningen van hetzelfde type in verschillende lengten van bouwblokken vallen, dan is de gemiddelde bloklengte genomen. Indien een gedeelte van een blok woningen is gegund en/of goedgekeurd, dan is de totale bloklengte gekodeerd waarvan de woning deel uitmaakt.	2	30-31	de posities 23-29 zijn spaties.

011	12	Bouwlagen	Getal in twee cijfers. Onder bouwlaag wordt verstaan elke laag die het gebouw bevat van tenminste 230 cm. verdiepingshoogte waarvan de vloer niet aan één of meer zijden beneden de straat of het erf ligt. De bovenste verdieping van een gebouw, indien zij over ten minste 65% van de buitenwerkse oppervlakte van de daarondergelegen bouwlaag een verdiepingshoogte van 230 cm. bezit (zie onderstaand voorbeeld). 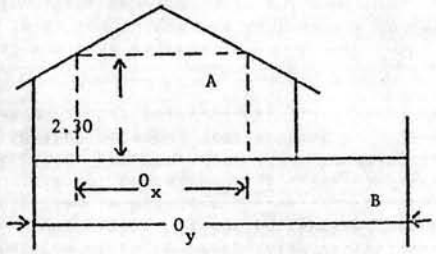 A is een bouwlaag indien het oppervlak $0_x \geqslant 65\%$ van het oppervlak 0_y van B De oppervlakte van bijv. een eventuele poort in B wordt niet in oppervlakte 0_y opgenomen.	2	32-33
012	13	Galerij- of corridorbouw	- galerijbouw met open galerij ..... 1 - galerijbouw met gesloten galerij ..... 2 - corridor..... 3 - gecombineerde galerij en corridorbouw ..... 4 - portiekbouw ..... 5 - geen galerij- of corridorbouw ..... 0 Het "open" of "gesloten" zijn slaat op de galerij, dus niet op het trappehuis. Indien binnen het gebouw een gang of gangen aanwezig zijn die toegang geven aan één zijde tot afzonderlijke woningen dan is dit als gesloten galerij gekodeerd (kode 2); als deze gang of gangen aan beide zijden toegang geven tot afzonderlijke woningen dan als corridor, (kode 3).	1	34
013	14	Gemeenschappelijk trappehuis/hellingbaan/lift		1	35

gemeenschappelijk trappehuis open	gesloten	hellingbaan	personenlift	kode
x	-	x	x	1
x	-	x	-	2
x	-	-	x	3
x	-	-	-	4
-	x	x	x	5
-	x	x	-	6
-	x	-	x	7
-	x	-	-	8
-	-	x	-	9

geen gemeenschappelijk trappehuis of hellingbaan (ook koderen voor éengezinshuizen)..... 0

x = aanwezig - = niet aanwezig

Benedenwoningen in meergezinshuizen, waarbij de hoger gelegen woningen via een trappehuis, hellingbaan of lift bereikbaar zijn, zijn op dezelfde wijze gekodeerd als deze hoger gelegen woningen. Hierbij is de omstandigheid of de benedenwoningen al dan niet van het trappehuis enz. gebruik moeten maken buiten beschouwing gelaten. Het open of gesloten zijn van het trappehuis is afhankelijk van het al of niet aanwezig zijn van een toegangsdeur op de begane grond.

014	15	Oppervlak externe verkeersruimte per woning (galerij en/of gemeenschappelijk trappehuis) afgerond op hele m^2	Getal van twee cijfers. Buitenwerks gemeten, doch exklusief de scheidsmuren van de woningen die in de bruto-kernoppervlakte (vraag 65, var. 073) zijn meegerekend. De oppervlakte van trappehuizen, corridoren, galerijen en/of hellingbanen gelijkelijk over de woningen verdelen. Zie schetsen 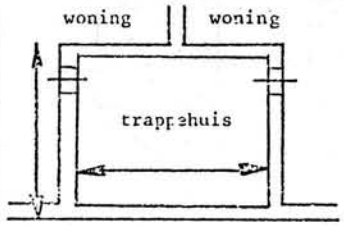 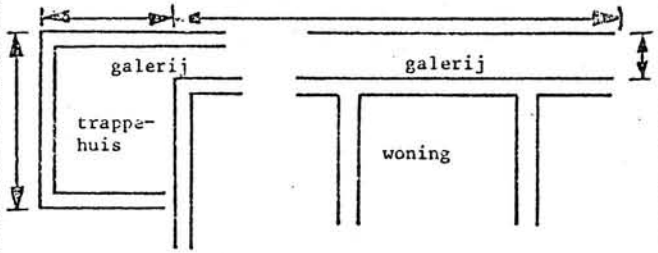 Bij eengezinshuizen is 00 gekodeerd.	2	36-37	
015	16	Kelder/onderbouw aanwezig in meergezinskomplex	kelder ..... 1 souterrain..... 2 onderbouw (geen bouwlaag) ..... 3 onderbouw (wel bouwlaag) ..... 4 geen van deze ..... 0 Toelichting: Kelder: ruimte geheel of vrijwel geheel beneden straatpeil. Souterrain: ruimte gedeeltelijk boven straatpeil gelegen, voorzien van raampje(s). Onderbouw: geheel boven straatpeil gelegen ruimte. (voor het begrip bouwlaag zie de toelichting op vraag 12, var. 11). N.B. Indien geen van deze drie ruimten aanwezig is, is kode 0 gebruikt.	1	38	
016	22	Aantal woningen per afzonderlijk type.	Getal van vijf cijfers. Het aantal woningen van gelijk type, dat in de steekproef is gevallen, waarop de kodeslip betrekking heeft. Voor één enkele woning dus 00001, enz. enz. Deze variabele is dus de wegingsfaktor.	5	45-49	De posities 39-44 zijn spaties.

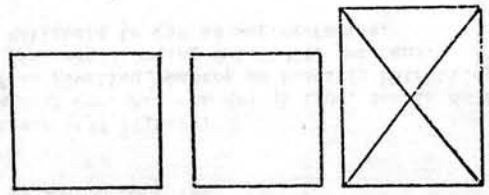

woning kode 1 of 2 (plattegrond)

woning met los van de woning staande bedrijfsruimte ook te koderen als kode 1 of 2 (plattegrond)

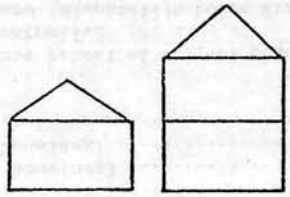

woning kode 1 (doorsnede)

woning kode 2 (doorsnede)

Eengezinshuizen met inpandige bedrijfsruimte.

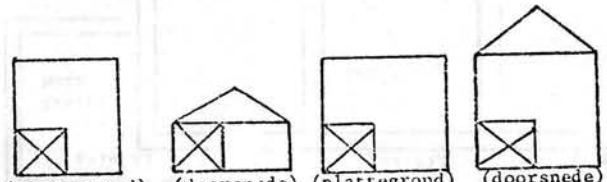

(plattegrond) (doorsnede) al of niet apart verhuurbare bedrijfsruimte kode 3

(plattegrond) (doorsnede) al of niet aparte verhuurbare bedrijfsruimte kode 4

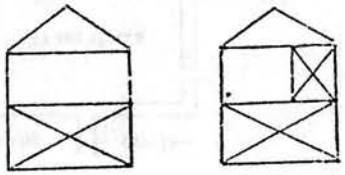

woning boven bedrijfsruimte die niet apart verhuurbaar is kode 3 of 4

Indien wel apart verhuurbaar dan gekodeerd als woning in meergezinshuis kode 7 of 8.

017	23	Bouwtype woning	Eengezins: - alle vertrekken op één bouwlaag ..... 1 - vertrekken op meer dan één bouwlaag/verdieping ... 2 - met inp. bedrijfsruimte alle vertrekken op één bouwlaag ..... 3 - met inp. bedrijfsruimte, vertrekken op meer dan één bouwlaag/verdieping ..... 4 Meergezinshuis: - benedenwoning, alle vertrekken op één bouwlaag ... 5 - benedenwoning, vertrekken op meer dan één bouwlaag 6 - geen benedenwoning, alle vertrekken op één bouwlaag ..... 7 - geen benedenwoning, vertrekken op meer dan één bouwlaag/verdieping ..... 8 - overige meergezinswoningen ..... 9 Toelichting: Kode 1 of 2 is gebruikt voor eengezinshuizen die geen aan- of ingebouwde bedrijfsruimte hebben en die ook geen onderdeel vormen van een pand dat in hoofdzaak als bedrijfspand bedoeld is. Kode 1 of 2 is ook gebruikt indien bij de woning, doch daarvan geheel losstaand, een bedrijfsgebouw aanwezig is. Onder kode 1 zijn te rangschikken de bungalows e.d., kode 2 omvat de gewone eengezinshuizen. Kode 3 is gebruikt indien de woning gelegen is in een perceel dat in hoofdzaak bedoeld is voor bewoning en waarin tevens een bedrijf gedeelte is opgenomen en alle vertrekken op een bouwlaag zijn gelegen. Particuliere garages worden niet als bedrijfsruimte gerekend. Eengezinshuizen met praktijkgedeelte (bijvoorbeeld dokterswoningen) zijn slechts "met bedrijfsruimte" gekodeerd, wanneer die ruimte duidelijk niet het karakter van normale woonruimte heeft. Indien het bedrijfsgedeelte de gehele benedenverdieping omvat en het bovendien apart verhuurbaar is, dan is de daarboven gelegen woning als een woning in meergezinshuis gekodeerd (kode 7 of 8). Een bedrijfsgedeelte is apart verhuurbaar wanneer er een aparte aansluiting voor water, gas en elektriciteit aanwezig is en het een eigen toegangsdeur en w.c. heeft, mits ook het woongedeelte volledig is uitgerust en een afzonderlijke toegang vanaf de straat heeft. Indien er sprake is van woningen in meergezinshuizen en de benedenwoningen hebben een inpandig winkel- of bedrijfsgedeelte dat niet apart verhuurbaar is, dan voor deze laatste woningen kode 9 gebruiken.	1	50

018	24	Gevel- woningscheidende wand	gevel — — — — — woningscheidende wand ———— kode 1 · kode 2 · kode 3 · kode 4 · kode 5 · overige kode 9 Toelichting: De bedoeling van deze vraag is een inzicht te verkrijgen hoe de woning is gelegen t.o.v. de andere woningen in het blok. kode 1 vrijstaande woning kode 2 tussenwoning kode 3 eindwoning kode 4 hoekwoning kode 5 rug-aan-rug woning (ook corridorwoning) kode 9 overige typen	1	51
019	25	Op welke bouwlaag is het hoofdwoonvertrek gelegen	Getal van twee cijfers. Aangegeven is op welke bouwlaag (zie toelichting vraag 12 var. 011) het hoofdwoonvertrek gelegen is. Ook voor eengezinswoningen kan dit meer zijn dan bouwlaag 01. (bijvoorbeeld bij drive-in-woningen).	2	52-53
020	26	Bestemming	- normaal gezin ..... 1 - bejaarden ..... 2 - minder-validen ..... 3 - alleenstaanden, studenten, werkende jongeren .... 4 - overige bijzondere bestemmingen ..... 5 Aangehouden is, wat de aanvrager in het aanvraagformulier, op de tekening of in de korrespondentie hieromtrent vermeldt. Indien geen bijzondere bestemming is opgegeven, is gekodeerd als bestemd voor "normaal gezin" (kode 1).	1	54
021	27	Kavelgrootte per woning	Getal van vier cijfers. Hier is ingevuld de tot de woning behorende grond. Voor eengezinshuizen is als regel de op de tekening aanwezige situatietekening aangehouden, om de kavelgrootte te berekenen. 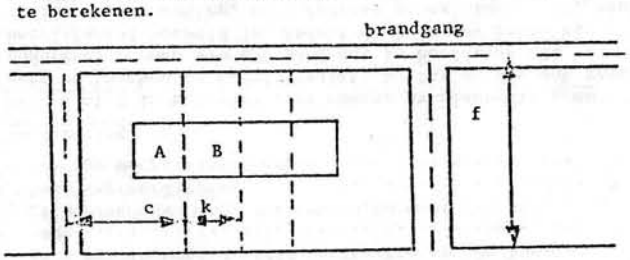 kavelgrootte A = c x f B = k x f In sommige gevallen, zoals bijvoorbeeld bij de bouw van een woning op het erf van een boerderij, is het redelijkerwijs niet mogelijk de kavelgrootte te bepalen. Dergelijke gevallen zijn als 0009 (= kavelgrootte onbekend) gekodeerd. Indien in meergezinshuizen de kavelgrootte moeilijk bepaald kan worden is in die gevallen ook 0009 gekodeerd. Let op: benedenwoningen kunnen een eigen kavel hebben	4	55-58

022	28	Tuin (soort)	eigen tuin voor ..... 1 eigen tuin voor en zij ..... 2 eigen tuin voor - zij en achter ..... 3 eigen tuin voor en achter ..... 4 eigen tuin achter ..... 5 eigen tuin achter en zij ..... 6 eigen tuin zij ..... 7 eigen tuin rondom ..... 8 gemeenschappelijke tuin ..... 9 geen gemeenschappelijke- of eigen tuin ..... 0 <u>Toelichting</u>: Het is de bedoeling, met deze en de hierop volgende twee vragen, de kavel waarop de woning is gebouwd te ontleden. Bij het opmeten van de tuin wordt de bouwmuur c.q. zijgevel als snijpunt aangehouden. (zie voorbeeld). 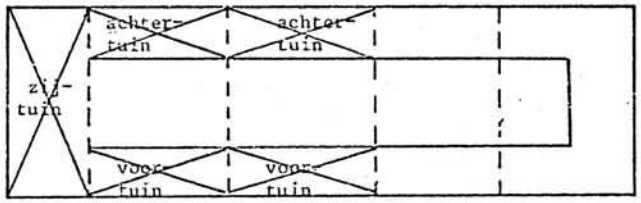 kode 3 kode 4 Bij woningen in meergezinshuizen, indien gemeenschappelijke tuin aanwezig, is kode 9 gebruikt.	1	59
023	28	Tuin (oppervlak voortuin in hele m^2)	Getal van <u>drie</u> cijfers. geen voortuin (of onbekend) = kode 000	3	60-62
024	28	Tuin (oppervlak achtertuin in hele m^2)	Getal van <u>drie</u> cijfers. geen achtertuin (of onbekend) = kode 000	3	63-65
025	28	Tuin (oppervlak zijtuin in hele m^2)	Getal in <u>drie</u> cijfers. geen zijtuin (of onbekend) = kode 000	3	66-68
026	29	Gevelbreedte van de woning in dm.	Getal van <u>drie</u> cijfers. De gevelbreedte wordt gemeten evenwijdig aan de straatas. Indien een woning op de hoek van twee straten is gebouwd, wordt de gevel aangehouden van de straat, zie straatnaam, waaraan de woning is gelegen. (zie voorbeelden in bijlage II).	3	69-71
027	30	Woningdiepte in dm.	Getal van <u>drie</u> cijfers. De woningdiepte wordt gemeten loodrecht op de straatas. (Zie voorbeelden in bijlage II).	3	72-74

028	31	Dakvorm.	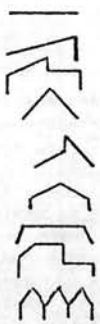 Plat dak ..... 1 Lessenaar dak ..... 2 Lessenaar dak met terras ..... 3 Zadeldak ..... 4 Gebroken zadeldak/verspringend lessenaarsdak ..... 5 Mansarde dak ..... 6 Kombinatie plat- hellend dak ..... 7 Kombinatie plat- hellend dak met terras 8 Zaagtand dak/zadeldak in zaagtandvorm 9 Overige dakkonstructies 0	1	75	
029	35	Aanwezigheid rookkanaal (anders dan voor centrale verwarming)	Ja ..... 1 Nee (of onbekend) 0	1	82	De posities 76-81 zijn spaties.
030	36	Zolder of vliering aanwezig.	Bruikbaar voor berging direct vanuit woning bereikbaar: - via vaste trap ..... 1 - via schuiftrap (vliezotrap) ..... 2 - via luik (geen trap aanwezig) ..... 3 bruikbaar voor berging niet direct vanuit woning bereikbaar ..... 4 zolder of vliering aanwezig niet bruikbaar voor berging ..... 5 geen zolder of vliering aanwezig ..... 0 <u>Toelichting</u>: Een zolder of vliering is, ongeacht de vrije hoogte, bruikbaar voor berging indien deze geheel of gedeeltelijk is bevloerd en toegankelijk is via een vaste of een schuiftrap (in incidentele gevallen), via een losse trap of een laddertje. Een zolderruimte (al of niet gemeenschappelijk) in de kap van meergezinshuizen die bereikbaar is vanuit het trappehuis is als 4 gekodeerd. Indien bij meergezinshuizen alleen de hoogst gelegen woningen de beschikking hebben over een zolder of bruikbare vliering en deze ruimte bovendien alleen vanuit deze woningen bereikbaar is (kode 1 of 2), dan is voor de overige woningen kode 0 gebruikt. Uiteraard is in dat geval de bovenwoning als een afzonderlijk type beschouwd.	-	83	
031	36	Oppervlak zolder of vliering in m^2.	Getal van <u>twee</u> cijfers. Indien een zolder of vliering gedeeltelijk is bevloerd is voor de oppervlakte alleen het bevloerde gedeelte opgenomen. 99 = 99 en meer m^2.	2	84-85	

032	37	Uitrusting van de zolderverdieping.		1	86

slaapkamer(s)	dakkapel	dakraam	kode nr.
x	-	-	1
x	x	-	2
x	-	x	3
x	x	x	4
-	x	-	5
-	-	x	6
-	x	x	7

Geen van deze 0

x = aanwezig

- = niet aanwezig

033	38	Aanwezigheid van balkon(s) en/of (dak)terras		1	87

- één balkon 1
- twee balkons 2
- (dak)terras 3
- balkon/(dak)terras 4
- twee balkons/(dak)terras 5
- geen balkon of (dak)terras 0

Onder een terras wordt verstaan een vanuit de woning toegankelijke buitenruimte op een dakvloer van een woning, berging, garage, enz. Het terras moet voorzien zijn van een afrastering.

034	39	Totaal aantal kasten (vaste en losse).	Getal van twee cijfers. Onder vaste kasten worden verstaan, op de bouw van traditionele wijze vervaardigde kasten, dus kasten die een kozijn hebben met een deur. Ook de kelderkast - al of niet verdiept - onder de trap en de meterkast worden meegeteld. Onder losse kasten worden verstaan de zogenaamde kant en klaar (prefab) kasten, welke op de bouw slechts gesteld behoeven te worden. Aangezien het nogal eens voorkomt, dat deze op de tekeningen niet zijn aangegeven, is zo mogelijk het bestek op dit punt geraadpleegd. Niet meegeteld zijn o.a. balkonkasten, de inpandige berging, hang- en aanrechtkastjes in de keuken. Kasten breder dan 90 cm zijn als 2 kasten geteld.	2	88-89
035	40	Aantal lig- en/of zitbaden.	Getal van een cijfer. 0 = niet aanwezig.	1	90
036	41	Aantal douches.	Getal van een cijfer. Onder douche wordt verstaan een bak of verdieping in de vloer, van minimaal 80 x 80 cm., waarbij aanwezig een aparte douche-mengkraan aangesloten op koud- en warmwater. Indien zowel bad- als douchebak aanwezig is en voor beide gebruik gemaakt moet worden van één douchemengkraan is alleen het bad meegeteld bij var. 035. 0 = niet aanwezig.	1	91

037	42	Aantal closetpotten in aparte wc ruimte.	Getal van <u>een</u> cijfer. 0 = niet aanwezig.	1	92
038	43	Aantal closetpotten in bad- of doucheruimten.	Getal van <u>een</u> cijfer. 0 = niet aanwezig.	1	93
039	44	Aantal wastafels.	Getal van <u>een</u> cijfer. Niet meegeteld zijn eventueel aanwezige badwascombinaties en wasfonteintjes. 0 = niet aanwezig.	1	94
040	45	Aantal wasfonteintjes.	Getal van <u>een</u> cijfer. 0 = niet aanwezig.	1	95
041	46	Centrale verwarming.	individuele verwarming via warmwater ..... 1 individuele verwarming via hete lucht ..... 2 blokverwarming via warmwater ..... 3 blokverwarming via hete lucht ..... 4 wijk of stadsverwarming via warmwater ..... 5 wijk of stadsverwarming via hete lucht ..... 6 onbekend welke verwarming gebruikt wordt ..... 7 overige ..... 9 niet aanwezig ..... 0 Onder centrale verwarming wordt verstaan verwarming waarmede meerdere vertrekken worden verwarmd vanuit een centrale stookgelegenheid. Centrale verwarming wordt ook geacht aanwezig te zijn, indien uit tekening of bestek blijkt dat de leidingen voor de verwarming zullen worden aangelegd. Er is sprake van blokverwarming wanneer meerdere woningen op één centrale stookgelegenheid zijn aangesloten. Wanneer blijkt dat één centrale stookgelegenheid een gedeelte of een hele wijk of zelfs de gehele stad van warmte voorziet dan is kode 5 of 6 gebruikt.	1	96
042	47	Brandstof centrale verwarming.	gas ..... 1 olie ..... 2 kolen ..... 3 elektriciteit ..... 4 zonne-kollektoren in kombinatie met gas ..... 5 zonne-kollektoren in kombinatie met olie ..... 6 zonne-kollektoren in kombinatie met kolen ..... 7 zonne-kollektoren in kombinatie met elektriciteit.. 8 overige of onbekend ..... 9 niet aanwezig 0	1	97
043	48	Warmwatervoorziening.	centrale warmwatervoorziening (per blok e.d.) ..... 1 voorziening per woning via gasgeiser ..... 2 voorziening per woning via gasboiler ..... 3 voorziening per woning via elektrische boiler ..... 4 voorziening per woning via c.v. installatie ..... 5 onbekend welke voorziening zal worden gebruikt .... 6 niet aanwezig 0	1	98

044	49	Ruimte voor wasbehandeling.	in keuken ..... 1 in bad- of douche gelegenheid ..... 2 in afzonderlijke ruimte binnen de woning ..... 3 in afzonderlijke ruimte buiten de woning (aangebouwde bijkeuken) ..... 4 in berging binnen de woning gelegen ..... 5 in berging buiten de woning gelegen ..... 6 in onderbouw of souterrain ..... 7 idem gemeenschappelijk ..... 8 overige ruimte ..... 9 niet aanwezig ..... 0 Indien de tekening niet duidelijk aangeeft waar de ruimte voor de wasbehandeling is gepland, dan is het bestek geraadpleegd. De kodes 3 en 4 zijn alleen gebruikt indien het afzonderlijke ruimten betreft. Nabij de plaatsingsruimte is aansluiting op de koudwaterleiding en de afvoerleiding mogelijk.	1	99	
045	50	Aansluiting voor CATV systeem.	ja ..... 1 nee (of onbekend) 0	1	100	
046	51	Alarminstallatie aanwezig.	ja ..... 1 nee (of onbekend) ..... 0 Meestal zal alleen bij bejaardenwoningen een aansluiting op een alarmsysteem aanwezig zijn. Voor zover dit gegeven uit het bestek of de tekening gehaald kan worden, gedokumenteerd.	1	101	
047	52	Aansluiting telefoon aanwezig.	ja ..... 1 nee (of onbekend) 0	1	102	
048	53	Deurtelefoon aanwezig.	ja ..... 1 nee (of onbekend) ..... 0 Een deurtelefoon behoeft niet alleen bij woningen in meergezinshuizen aanwezig te zijn. Er zijn ook typen eengezinswoningen, waar bijvoorbeeld een binnen-patio achter de voordeur ligt, waar een deurtelefoon toegepast wordt.	1	103	
049	56	Oppervlakte hoofdwoonkamer (afgerond in hele m^2).	Getal van <u>twee</u> cijfers. De hoofdwoonkamer is het kennelijk als huiskamer bedoelde vertrek van de woning. In het algemeen zal dit het grootste vertrek van de woning zijn. Indien geen c.v. aanwezig is dienen deze kamers voorzien te zijn van een rookkanaal. Bij het berekenen van de oppervlakte is indien de trap uit de hoofdwoonkamer omhoog gaat (zie vraag 57 var. 050), de oppervlakte van de horizontale projektie van deze trap vermeerderd met 1 m^2 in mindering gebracht. Indien de hoofdwoonkamer tevens de functie van keuken vervult, de zgn. open keuken (zie vraag 58, var. 051), is hier de gehele oppervlakte gekodeerd.	2	113-114	De posities 104-112 zijn spaties.

050	57	Gaat de trap uit de hoofd-woonkamer omhoog.	ja ..... 1 nee (of n.v.t.) ..... 0 Onder trap wordt niet verstaan een vaste trap en dus niet een schuiftrap of ladder.	1	115	
051	58	Soort keuken.	open keuken ..... 1 gesloten keuken ..... 2 Indien er géén scheidingswand aanwezig is tussen keuken en hoofdwoonkamer of wel een scheidingswand, maar hierin een opening van ⩾ 200 cm, dan als open keuken (kode 1), genoteerd. Onder begrip scheidingswand vallen ook kasten die als zodanig fungeren. Een zgn. balie of bar is niet als zodanig beschouwd.	1	116	
052	58	Oppervlakte keuken.	Getal van <u>twee</u> cijfers. Bij open keukens wordt de oppervlakte bij die van de hoofdwoonkamer geteld (zie vraag 56 var. deze vraag is dan 00 ingevuld.	2	117-118	
De volgende 14 variabelen behandelen de grootte en de soort hoofdslaapkamers en overige kamers deze kamers zijn hiervoor voorzien van een letter A t/m G.						
053	59	Soort kamer A.	breedte ⩾ 2,70 m / oppervl. ⩾ 11 m^2..... 1 breedte ⩾ 2,10 m / oppervl. ⩾ 8 m^2..... 2 breedte ⩾ 1,80 m / oppervl. ⩾ 5 m^2..... 3	1	119	voor var053 t/m var 066 geldt 0= niet aanwezig
054	59	Oppervlak kamer A.	Getal van <u>twee</u> cijfers.	2	120-121	
055	59	Soort kamer B.	Zie onder var. 053.	1	122	
056	59	Oppervlak kamer B.	Getal van <u>twee</u> cijfers.	2	123-124	
057	59	Soort kamer C.	Zie onder var. 053.	1	125	
058	59	Oppervlak kamer C.	Getal van <u>twee</u> cijfers.	2	126-127	
059	59	Soort kamer D.	Zie onder var. 053.	1	128	
060	59	Oppervlak kamer D.	Getal van <u>twee</u> cijfers.	2	129-130	
061	59	Soort kamer E.	Zie onder var. 053.	1	131	
062	59	Oppervlak kamer E.	Getal van <u>twee</u> cijfers.	2	132-133	

063	59	Soort kamer F.	Zie onder var. 053.	1	134	
064	59	Oppervlak kamer F.	Getal van twee cijfers.	2	135-136	
065	59	Soort kamer G.	Zie onder var. 053.	1	137	
066	59	Oppervlak kamer G.	Getal van twee cijfers.	2	138-139	
067	60	Oppervlak buitenkamer.	Getal van twee cijfers. Een buitenkamer moet aan drie zijden door wanden zijn omsloten en van een afdekking zijn voorzien. De oppervlakte moet ten minste 8 m^2 bedragen en de breedte tenminste 2,40 m. Een buitenkamer moet goed ten opzicht van de zon zijn gelegen en zijn voorzien van tenminste 1 lichtpunt en 1 kontaktdoos. Een buitenkamer wordt bij woningen in een meergezinshuis tot de woonoppervlakte gerekend. (Zie vraag 62, var. 069).	2	149-150	De posities 140-148 zijn spaties.
068	61	Oppervlak hal met woonwaarde.	Getal van twee cijfers. Hier is alleen een oppervlakte vermeld indien een hal aanwezig is waaraan volgens de Voorschriften en Wenken 1976 woonwaarde wordt toegekend. In dat geval is de oppervlakte ingevuld, die volgens genoemde bepaling mag worden toegerekend aan de overwaarde. De betreffende bepaling luidt: "Indien een hal een breedte heeft van tenminste 2 m, een oppervlakte van tenminste 6 m^2 en zo gelegen is dat er woonwaarde aan is toe te kennen, is het toegestaan een deel van de verplichte overmaat aan de hal toegedeeld te achten. Bij de bepaling van dat deel wordt een langs de lange zijde van de hal gelegen strook van 1 m buiten beschouwing gelaten. In alle overige gevallen is hier 00 ingevuld.	2	151-152	
069	62	Totale woonoppervlakte (afgerond in hele m^2).	Getal van drie cijfers. Totale woonoppervlakte van de hoofdwoonkamer (vraag 56, var. 049), keuken (vraag 58, var. 052), hoofdslaapkamer en overige kamers (vraag 59, var. 054, 056, 058, 060, 062, 064, 066), alleen bij woningen in een meergezinshuis, de buitenkamer (vraag 60, var. 067) en de bij vraag 61 gecodeerde oppervlakte, met woonwaarde, van de hal.	3	153-155	

070	63	Oppervlak bijkeuken (afgerond in hele m^2).	Getal van twee cijfers. Onder bijkeuken wordt verstaan een ruimte nabij de keuken gelegen die kennelijk bestemd is als aanvullende ruimte van de keuken voor het plaatsen van o.a. de c.v.-ketel, wasmachine, vrieskist of ijskast e.d.	2	156-157
071	64	Aantal badkamers en/of doucheruimten.	Getal van een cijfer.	1	158
072	64	Totale oppervlakte van de aanwezige badkamers en/of doucheruimten.	Getal van twee cijfers.	2	159-160
073	65	(Bruto) kernoppervlakte van de woning in hele m^2 (volgens NEN 2320 - 2.4.3.)	Getal van drie cijfers. Dit is de buitenwerks gemeten oppervlakte van alle ruimten in de woning, voor zover daarin een vrije hoogte van 1.50 m aanwezig is. Bij gemeenschappelijke scheidsmuren wordt gemeten tot het hart van de muur. Niet meegerekend worden: balkons, loggia's, onderbouwen - voor zover niet tot woonruimte bestemd - souterrain, kelders, in- of aangebouwde en vrijstaande schuren, garages, ruimten onder een schuin dakvlak, voor zover niet toegankelijk en uitsluitend bestemd voor berging, alsmede externe verkeersruimte (trappehuis, galerijen) bij meergezinshuizen.	3	161-163
074	66	Binnenwerkse kernoppervlakte (volgens NEN 2320-2.4.4.).	Getal van drie cijfers. De binnenwerkse kernoppervlakte (volgens NEN 2320-2.4.4.) is de bruto kernoppervlakte minus de grondvlakken van de wanden die de woning omgeven.	3	164-166
075	67	Bruto inhoud (inkl. bergingen, kelders enz. afgerond in hele m^2 gemeten volgens NEN 2320-3.2.1.)	Getal van drie cijfers. De bruto inhoud van de woning is de buitenwerks gemeten totale inhoud, met uitzondering van de balkons en loggia's maar inklusief de (fiktieve) inhoud van galerijen. Voor verdere bijzonderheden raadplege men genoemd normblad.	3	167-169

076	68	Woningcapaciteit in verblijfseenheden.	Getal van twee cijfers. Hier wordt genoteerd de woningcapaciteit in verblijfseenheden volgens Wenken en Voorschriften 1976 (x 10). Bijvoorbeeld 4 verblijfseenheden is genoteerd als 40, en 4½ VE als 45, enz.	2	170-171	
077	71	Berging (soort).	Eengezins: - vrijstaand eigen kavel ..... 1 - vrijstaand buiten eigen kavel ..... 2 - aan- of ingebouwd ..... 3 Meergezins: - vrijstaand ..... 4 - op andere verdieping dan woning ..... 5 (niet zijnde kelder, souterrain of onderbouw) - aan- of ingebouwd ..... 6 geen berging aanwezig ..... 0 Bij deze en de hierop volgende vraag wordt de hoofdberging (geen garage-berging) bedoeld.	1	179	De posities 172-178 zijn spaties.
078	71	Oppervlak berging (uit var. 077)	Getal van twee cijfers.	2	180-181	
079	72	Ingebouwde berging in	Eengezins: - kelder ..... 1 - souterrain ..... 2 - onderbouw ..... 3 Meergezins: - kelder ..... 4 - souterrain ..... 5 - onderbouw ..... 6 geen berging aanwezig 0	1	182	
080	72	Oppervlak ingebouwde berging (uit var. 079)	Getal van twee cijfers.	2	183-184	
081	73	Inpandige berging in woning gelegen (excl. zolder).	ja ..... 1 nee (cq. onbekend) ..... 0 De eventuele berging op zolder wordt niet meegerekend dit is al in var. 030 vraag 36 gebeurd.	1	185	
082	73	Oppervlak inpandige berging (var. 081).	Getal van twee cijfers.	2	186-187	

083	74	Aanwezigheid garage.	Eengezins: - vrijstaand op eigen kavel ..... 1 - vrijstaand buiten eigen kavel ..... 2 - aan- of ingebouwde garage ..... 3 - garage in kelder of souterrain ..... 4 - garage in onderbouw ..... 5 Meergezins: - vrijstaande garage ..... 6 - garage in kelder of souterrain ..... 7 - garage in onderbouw ..... 8 - aan- of ingebouwd ..... 9 - geen garage aanwezig ..... 0 Gerekend is alleen met de garages die bij de woning horen die gedokumenteerd is.	1	188	
084	74	Oppervlak garage (var. 083)	Getal van twee cijfers.	2	189-190	
085	75	Aanwezigheid carport.	ja ..... 1 nee (c.q. onbekend) ..... 0 De carport zal voornamelijk alleen bij eengezinswoningen voorkomen. Ook hier geldt dat die bij de woning moet behoren om gedokumenteerd te worden.	1	191	
086	80	Huur per maand (afgerond in hele guldens)	Getal van drie cijfers. Indien de huur van het te koderen type niet bekend is, is de gemiddelde huur voor het hele komplex aangegeven.	3	199-201	De posities 192-198 zijn spaties.
087	81	Aanneemsom in duizenden guldens (exkl. kosten garage)	Getal van drie cijfers. Voor de woningwet is die aanneemsom gedokumenteerd die vermeld wordt op het berekeningsformulier van de lening. Voor de particulier gesubsidieerde bouw de aanneemsom vermeld op de aanvraag om verstrekking. De aanneemsom van de ongesubsidieerde sector staat vermeld op het V 22-bouwstatistiekformulier van het CBS. Indien de aanneemsom niet bekend is is 000 gekodeerd.	3	202-204	
088	82	Grondkosten per woning per m^2 (afgerond in hele guldens)	Getal van drie cijfers.	3	205-207	
089	83	Erfpachtcanon.	ja ..... 1 nee (c.q. onbekend) 0	1	208	De posities 209-220 zijn spaties.